HOOFDSTUK 12
Spannend *51*

HOOFDSTUK 13
Nog meer leugens *54*

HOOFDSTUK 14
Heel bang *58*

HOOFDSTUK 15
Waar is Hulya? *63*

HOOFDSTUK 16
Dom? *68*

HOOFDSTUK 17
De kaart *71*

HOOFDSTUK 18
Lef *75*

HOOFDSTUK 19
Weer op school *79*

HOOFDSTUK 20
Afstand *83*

HOOFDSTUK 21
Twijfel *86*

HOOFDSTUK 22
Iets beter *91*

Handige websites *93*

HOOFDSTUK 1

Mooi maken

'Au!' roept Lise.
'Trek niet zo hard aan mijn haar!'
Lise zit op een stoel op haar kamer.
Hulya staat achter haar.
Ze is bezig met Lises lange, blonde haar.
Ze heeft een borstel en een föhn in haar handen.
Er blaast warme lucht uit de föhn.
'Niet mopperen!' zegt Hulya.
'Jij wilt steil haar.
Dus moet ik een beetje aan je haar trekken.
Om de krullen uit je haar te föhnen.'
Lise zucht een keer diep.
Dan kijkt ze zielig en zegt:
'Pffffff... oké.
Doe me maar pijn.'
Hulya lacht.
'Denk maar aan Jonas,' zegt ze.
'Aan z'n mooie blauwe ogen.
En dat je hem vanavond ziet.'
'Hmm... ja,' zucht Lise.
'Wat is ie knap, hè.'
Hulya stopt even met föhnen.
Ze kijkt haar vriendin aan.
'Ga je vanavond nou éindelijk wat tegen hem zeggen?
Anders denkt hij nog dat je niet kan praten.'
'Ja, ja,' antwoordt Lise.
'Je hebt gelijk.

Alleen, ik word altijd zo zenuwachtig als ik hem zie.
Ik kan dan geen woord meer zeggen.'
Hulya schudt haar hoofd.
'Tuurlijk kan je wel wat zeggen.
Gewoon proberen!'
Er komt een ondeugende blik in Lises ogen.
'Ik heb een beter idee,' zegt ze.
'Ik trek Jonas vanavond meteen mee een hoekje in.
En begin hem te zoenen.
Het praten komt later wel.'
Hulya lacht en zegt:
'Als je dat durft, dan maak ik drie weken lang je huiswerk!'
'Afgesproken!' roept Lise.
Dan bijt ze op haar lippen en mompelt:
'Ik wilde dat ik niet zo verlegen was...'

'Klaar!' roept Hulya een paar minuten later.
Ze legt de föhn en de borstel op Lises bureau.
Lise staat op en kijkt in de grote spiegel bij haar bed.
'Wauw!' zegt ze.
'Mijn haar is super zo!'
'Gaaf, hè,' lacht Hulya.
Ze gaat naast Lise staan.
Samen kijken ze in de spiegel.
In de houten lijst van de spiegel zit een kaart.
Er staan twee vrolijk geklede meisjes op de kaart.
Met lange rokken en gekleurde linten.
Op de achtergrond zie je bergen.
Het zijn meisjes uit een arm land, Nepal.
De meisjes zien er gelukkig uit.
Ze lachen naar elkaar.
Hulya wijst naar de kaart.
'Leuke kaart!' zegt ze.
'Mooie kleuren!'

'Ja, hè,' knikt Lise.
Ze raakt even Hulya's lange, donkere haar aan en zegt:
'Jij hebt net zulk mooi haar als de meisjes op de kaart!'
Dan zucht Lise verdrietig.
'Jammer dat je niet mee uit mag,' zegt ze.
'Ik vind het niet eerlijk.
Ik ga vanavond lol maken.
En jij moet thuisblijven.'
Hulya kijkt naar de grond.
'Tja...' mompelt ze.
'Ik mag 's avonds nooit weg van mijn vader.
'Als het donker is, moet ik thuis zijn.'
Lise kijkt haar vriendin vragend aan.
'Waarom moet je thuisblijven?'
Hulya haalt haar schouders op en zegt:
'Mijn vader vindt het niet netjes als een meisje 's avonds buiten is.
Hij zegt dat er 's avonds nare dingen gebeuren op straat.
Overvallen, verkrachtingen en ontvoeringen, en zo.'
Lise rilt even.
'Brrr. Je vader noemt akelige dingen.
Ik vind het wel lief dat hij bezorgd is.
Maar balen dat je 's avonds niet weg mag.'
Hulya knikt.
Dan draait ze zich om.
'Zal ik je ook opmaken?' vraagt ze.
'Graag,' antwoordt Lise.
'Jij bent heel goed met make-up.
Maak me zo mooi als je kunt!'
Hulya pakt een lippenstift.
'Ik geef je lippen om te zoenen,' zegt ze.
'Maar Jonas versieren zul je zelf moeten doen.'
Lise zucht eens diep.
'Ik bel je morgen meteen,' zegt ze.

In de disco

Samen met Marit, een klasgenootje gaat Lise naar de disco.
De meisjes zitten in de derde klas.
Bij de deur van de disco voelt Lise
of haar spijkerrok recht zit.
Gelukkig, haar rok zit goed.
Dan loopt ze achter Marit aan de disco in.
De muziek staat hard.
Lise kijkt om zich heen.
Bij de bar ziet ze Jonas staan.
Hij praat met zijn vriend David.
Jonas draagt een stoere, legergroene broek.
Even kijkt Lise vol bewondering naar hem.
Dan draait ze gauw haar hoofd een andere kant op.
Ze heeft het opeens heel warm.
Met Jonas praten komt later wel, denkt Lise.
En ze gaat bij Marit en een paar andere meisjes
uit haar klas staan.

Lise beweegt een beetje heen en weer op de muziek.
Ze zegt weinig.
Ze kijkt veel naar Jonas.
Maar Jonas kijkt niet naar haar.
Hij staat met zijn rug naar haar toe.
Hij praat nog steeds met David.
Davids gezicht staat ernstig.
De jongens lijken serieus te praten.
Waarover praten die twee?

Lise wacht een tijdje.
De jongens praten nog steeds.
Dan haalt Lise diep adem.
'Ik ga iets te drinken halen,'
zegt ze tegen de meisjes uit haar klas.
'Zal ik ook wat voor jullie meenemen?'
Een paar meisjes willen wel iets drinken.
Lise probeert alles te onthouden.
Ze loopt naar Jonas en David.
Het is druk in de disco.
Ze moet af en toe mensen opzij duwen.
Haar hart bonkt.
Ze is zenuwachtig.
Maar ze denkt aan Hulya's woorden: 'Gewoon proberen!'

Als ze bij de bar is, gaat Lise naast Jonas staan.
Jonas ziet haar niet.
Hij staat nog steeds met zijn rug naar haar toe.
David ziet Lise wel.
Hij zwaait naar haar.
Lise steekt ook haar hand op.
Ze vindt David een aardige jongen.
Met hem heeft ze wel eens een praatje gemaakt.
David en Jonas zitten ook in de derde klas.
Maar niet in dezelfde klas als Lise.
David stoot Jonas aan.
En wijst naar Lise.
Jonas draait zich om.
Hij kijkt Lise aan.
'Hoi,' zegt hij lachend.
Er gaat een schokje door Lises lichaam.
'Hoi, eh...' mompelt ze.
Meer weet ze niet te zeggen.
Even is het stil.

Dan zegt Jonas: 'Druk, hè.
En warm...'
Lise knikt.
'Gave m-muziek,' stamelt ze.
'Ja,' antwoordt Jonas.
'Helemaal top!'
Hij steekt zijn duim op en draait zich weer om.
Lise blaast langzaam wat lucht uit haar wangen.
Pffff, wat heeft ze staan stamelen.
Wat was ze weer verlegen.
Hopelijk vindt Jonas haar toch leuk.

Lise bestelt drinken.
Als ze met de glazen in haar hand wil weglopen,
staat David opeens achter haar.
'Mag ik je wat vragen?' vraagt hij.
'Ja, hoor,' antwoordt Lise.
Nieuwsgierig zet ze het drinken weer op de bar.
David kijkt Lise een beetje verlegen aan.
'Ik zie jou op school vaak met Hulya,' zegt hij.
'En ik, eh, vraag me af, gaat ze wel eens uit?'
Lise schudt haar hoofd.
'Hulya gaat 's avonds nooit uit.
Ze mag niet van haar ouders.'
'O,' zegt David.
'Jammer...'
Lise denkt na.
Het lijkt alsof David Hulya heel leuk vindt.
Wat vindt Hulya van David?
Lise weet het niet.
Hulya zegt niet veel over leuke jongens.
Ze praat alleen af en toe over knappe filmsterren.
Lise krijgt een idee.

‘Kom een keer met Hulya en mij kletsen op school,’ zegt ze.
‘Dat lijkt me gezellig.’
En hopelijk komt Jonas met David mee... denkt Lise.
David kijkt verrast.
‘Doe ik,’ lacht hij.
Hij loopt terug naar Jonas.
Lise gaat met de drankjes naar haar klasgenootjes.
De rest van de avond kijkt ze veel naar Jonas.
Maar Jonas kijkt niet naar haar.

Islam

De volgende morgen gaat Lise naar Hulya toe.
Hulya’s moeder doet de voordeur open.
‘Kom binnen,’ zegt Hulya’s moeder vriendelijk.
‘Hulya is op haar kamer.’
Lise kijkt even naar het haar van Hulya’s moeder.
Het lange, donkere haar van Hulya’s moeder hangt los.
Wat een mooi haar!
Hulya’s moeder is een knappe vrouw!
Lise heeft het haar van Hulya’s moeder nog nooit eerder gezien.
Hulya’s moeder draagt altijd een hoofddoek.
Lise weet dat Hulya en haar familie moslim zijn.
Hulya heeft Lise over haar godsdienst verteld.
Volgens de islam moet een vrouw een hoofddoek dragen.
Ze bewaart het zien van haar haren voor haar man.

Lise en Hulya zitten op een bed op Hulya’s kamer.
Er staan twee bedden op Hulya’s kamer.
Hulya deelt haar kamer met haar jongere zusje Neziha.
Neziha is nu niet op haar kamer.
Hulya geeft Lise een duwtje met haar elleboog.
‘Vertel!’ zegt Hulya nieuwsgierig.
‘Heb je Jonas gezoend?’
Lise trekt een gek gezicht.
Ze schudt haar hoofd.
Ze vertelt over haar praatje met Jonas en vraagt dan:
‘Ken je David, de vriend van Jonas?’

'Eh... ja,' antwoordt Hulya.
Ze kijkt Lise een beetje geschrokken aan.
'Hoezo?'
'David vroeg naar jou,' antwoordt Lise.
'Of je wel eens uitging.
Ik geloof dat hij jou leuk vindt.'
Hulya bijt op haar lippen.
'Goh...' zegt ze zacht.
Ze kijkt Lise niet aan.
'Wat vind jij van David?' vraagt Lise.
Hulya kijkt Lise nog steeds niet aan.
'David lijkt me oké,' mompelt ze.
Dan pakt ze een tijdschrift dat op de grond ligt.
'Kijk!' zegt ze.
En ze wijst op een bladzijde.
'Er staat een superrok op deze bladzijde.
Ik wil die rok namaken.'
Lise kijkt op de bladzijde.
'Gaaf!' roept ze.
De meiden buigen zich over het tijdschrift.
Allebei vinden ze het leuk om zelf kleren te maken.

Even later komt Hulya's moeder de meiden
wat drinken brengen.
Als Hulya's moeder weg is, zegt Lise:
'Je moeder draagt nu geen hoofddoek.
Waarom niet?'
'Mijn moeder doet haar hoofddoek thuis wel eens af,'
antwoordt Hulya.
'Mijn vader en mijn broers mogen
mijn moeders haren wel zien.
Andere mannen niet.
Andere mannen kunnen in verleiding worden gebracht
door mooie haren.'

Lise is even stil en vraagt dan:
'Ga jij later ook een hoofddoek dragen?'
'Ja,' zegt Hulya.
'Ik vind het een eer om een hoofddoek te dragen.
Nu ben ik er nog niet aan toe.
Maar ik wil volgend jaar een hoofddoek gaan dragen.'
'Tjonge,' zegt Lise.
'Volgend jaar al...
Je zult wel veel reacties krijgen op school.
Sommige jongens en meisjes vinden een hoofddoek stom.'
Er komt een felle blik in Hulya's ogen.
'Ik weet dat sommige mensen een hoofddoek stom vinden.
Daarom wil ik juist een hoofddoek dragen.
Ik wil laten zien dat ik er trots op ben om moslim te zijn!'
Lise weet niet goed wat ze moet zeggen.
Ze is onder de indruk van Hulya's felheid.
Maar het lijkt Lise niet prettig
om altijd een hoofddoek te dragen.
En ze vindt het jammer van Hulya's mooie haar.
Nadenkend bijt Lise op haar lippen.
'En als je geen hoofddoek wilt dragen?' vraagt ze voorzichtig.
'Mag dat?'
Hulya kijkt Lise boos aan.
'Ik wil wél een hoofddoek dragen,' zegt ze.
'Ik wil een goede moslim zijn!'
Lise stelt geen vragen meer over de hoofddoek.
'Ik vind het wel stoer dat je een hoofddoek wilt dragen,'
zegt ze.
Hulya begint te lachen.
'Stoer, dat klinkt goed,' zegt ze.
Er komt een ondeugende blik in Lises ogen.
'Alleen...' zegt ze.
'De meeste hoofddoeken zijn nogal saai van kleur.
Mag je ook een vrolijke hoofddoek dragen?'

Hulya giechelt.
'Een knaloranje hoofddoek, met paarse strepen.
Mijn vader valt van zijn stoel van schrik!'
'En iedereen op school ook!' grinnikt Lise.

Turks brood

Op dinsdag zitten Lise en Hulya in de grote pauze
op een bankje op het schoolplein.
Het is mooi herfstweer.
De meiden hebben hun jassen uitgedaan.
Lise opent haar broodtrommel.
Hulya heeft ook haar brood gepakt.
'Ruilen?' vraagt ze.
Lise knikt en geeft een boterham met pindakaas aan Hulya.
Hulya geeft Turks brood met worst aan Lise.
De meiden ruilen vaak hun brood.
Lise vindt het witte Turkse brood erg lekker.
En Hulya is dol op pindakaas.

Lise neemt een hap van haar Turks brood.
Dan opeens vraagt een stem naast haar:
'Eet jij Turks brood?'
Lise kijkt opzij.
Haar hart begint razendsnel te kloppen.
Jonas!
Lise kan van schrik bijna niet kauwen.
Met volle mond mompelt ze iets dat klinkt als: 'Ja, j-jekker.'
O, nee! denkt ze.
Ik moet niet zo stom doen!
Gauw probeert ze het halfgekauwde brood door te slikken.
Ze verslikt zich.
'Uche, uche,' hoest ze.
Jonas kijkt haar geschrokken aan.

Naast Jonas staat David.
Ook David kijkt verschrikt.
Dan helpt Hulya haar vriendin.
Ze klopt Lise een paar keer op de rug en zegt:
'Lise vindt Turks brood heel erg lekker.
Ze eet het brood altijd veel te snel.
Ik moet haar elke dag op de rug slaan!'
De jongens lachen.
En Lise voelt zich iets beter.
Ze is flink aan het kauwen en doorslikken.
David wijst naar de bruine boterham in Hulya's hand.
'Jij eet geen Turks brood,' zegt hij verbaasd.
Hulya giechelt.
'Erg, hè!' roept ze.
'Een Turkse die geen Turks brood eet.
Maar een bruine boterham met pindakaas.'
In Davids ogen komt een onzekere blik.
'Ik vind het niet raar, hoor, ' zegt hij snel.
'Ik vroeg me gewoon af...'
Lise geeft met haar elleboog een duwtje in Hulya's zij.
'Hulya plaagt je,' zegt Lise tegen David.
En ze vertelt over het brood ruilen.
Dan vraagt Jonas:
'Mag ik ook eens proeven van het Turks brood?'
Hulya knikt en ze geeft Jonas een stuk van het brood.
Jonas kauwt op het brood met een ernstig gezicht.
Dan begint hij opeens te hoesten.
Hij doet alsof hij zich verslikt.
'Uche, uche, uche.
Erg, uche, lekker, uche.'
David schudt met zijn hoofd.
Hij slaat zijn vriend op de rug.
'Altijd een grapjas, die Jonas,' zegt David.
Jonas stopt met hoesten.

Hij knipoogt naar Hulya.
'Lekker!' zegt hij.
'Mooi,' lacht Hulya.
'Ruilen tegen een boterham met pindakaas?'
Jonas pakt zijn brood.
Gezellig kletsend ruilen Jonas en Hulya van brood.
Lise voelt een steek van pijn van binnen.
Wat praten Jonas en Hulya makkelijk met elkaar.
Waarom ik niet? denkt Lise.

De rest van de pauze blijven de jongens bij Lise
en Hulya staan.
Ze praten over leraren en proefwerken.
Lise mompelt af en toe ook iets.
Ze merkt tot haar schrik
dat ze een beetje jaloers is op Hulya.
Hulya praat leuk met Jonas.
En ze is ook nog eens heel knap om te zien.
Hopelijk wordt Jonas niet verliefd op Hulya.

Geen verkering

In de weken daarna praten de jongens
vaker op school met Lise en Hulya.
Lise blijft zich verlegen voelen bij Jonas.
Als Lise en Hulya op een middag van school naar huis
fietsen, zucht Lise verdrietig:
'Ik stóp met denken aan Jonas.
'Ik ga Jonas vergeten!
Hij is veel te leuk voor mij.
Hij wordt toch nooit verliefd op iemand zoals ik.'
Hulya kijkt verbaasd.
'Hoezo zal Jonas nooit verliefd op jou worden?
Jij bent toch leuk!'
Lise schudt haar hoofd.
'Ik zie er heel gewoon uit.
En ik weet steeds niet wat ik moet zeggen tegen Jonas.
Zo wordt hij nooit verliefd op mij.'
Hulya denkt even na en zegt dan:
'Ik vind niet dat je stom tegen Jonas praat.
En je ziet er heel leuk uit.
Ik wilde dat ik zulk mooi blond haar had!
Volgens mij denk jij veel te slecht over jezelf.'
Lise beweegt aarzelend haar hoofd heen en weer.

'Ik weet het niet...' zegt ze.
Maar ze voelt zich wel iets beter door Hulya's woorden.

Het stoplicht springt op groen.

Lise en Hulya fietsen verder.
'Wat vind jij van David?' vraagt Lise.
Lise ziet dat de wangen van haar vriendin rood worden.
'Aardige jongen,' mompelt Hulya.
Lise kijkt nog een keer naar Hulya's rode wangen.
'Volgens mij vind je David héél aardig!' zegt Lise.
Hulya maakt opeens een rare beweging met haar stuur.
Ze fietst bijna tegen de stoep op.
'Pas op!' roept Lise.
Hulya draait net op tijd haar stuur weer recht.
Als Hulya weer goed op haar fiets zit,
kijkt Lise haar lang aan.
'Oké... je hebt gelijk,' zegt Hulya.
'Ik vind David heel aardig.'
Lise knikt en vraagt:
'Ben je verliefd op David?'
Hulya is stil.
Ze bijt op haar lippen.
Dan knikt ze aarzelend.
'Ik denk de hele dag aan David,' zegt ze.
'Ik wíl niet aan hem denken.
Maar ik denk de hele tijd aan hem.
Ik hoop steeds dat ik hem zie.'
'Duidelijk,' zegt Lise.
'Jij bent verliefd!'
Hulya zucht.
'Helaas...' zegt ze zacht.
Lise trekt haar wenkbrauwen op.
'Waarom helaas?' vraagt ze.
'Volgens mij vindt David jou hartstikke leuk.
Hij kijkt alleen maar naar jou.
Ik denk dat hij graag verkering met je wil!'
Hulya zegt niets.
Ze kijkt met een ernstig gezicht voor zich uit.

De vriendinnen zijn bijna aan het eind van de straat.
Hulya moet aan het eind van de straat
een andere kant op als Lise.
Lise legt een hand op Hulya's arm.
'Even stoppen,' zegt ze.

Lise en Hulya staan naast hun fietsen op de stoep.
'Wat is er?' vraagt Lise.
'Wil je geen verkering met David?'
Hulya schudt met haar hoofd.
'Ik mág geen verkering met David,' zegt ze zacht.
'Volgens de islam is verkering voor het huwelijk verboden.
En later mag ik alleen met een moslim trouwen.
David is geen moslim.
Ik moet hem vergeten.'
Lise slaat een hand voor haar mond.
'Stom van me!' roept ze.
'Ik heb niet aan je geloof gedacht.
Soms vergeet ik dat je moslim bent.'
'Geeft niet...' mompelt Hulya.
Dan vraagt Lise: 'Wat ga je doen?
Wil je nu niet meer met David praten?'
Hulya schudt haar hoofd.
'Ik heb veel nagedacht,' zegt ze.
'Af en toe met David praten is niet erg.
Ik praat vaker met jongens op school.
Maar verkering met David kan niet.'

Een gesprek op de bank

Na het avondeten zit Lise met haar vader op de bank.
Lises vader zet de tv uit.
Ze hebben net met de hele familie
naar het journaal gekeken.
Lises moeder zit nu in een stoel een boek te lezen.
'Wat vind je van de problemen in België?' vraagt Lises vader.
Lise kijkt haar vader verbaasd aan.
Huh... problemen in België?
Waar heeft haar vader het over?
Lises vader ziet Lises verbazing.
'België was op het journaal,' zegt hij.
'Een hele tijd.'
'O...' zegt Lise.
En ze beweegt haar bovenlip omhoog.
Ze heeft het journaal niet gehoord.
Ze heeft aan Jonas zitten denken.
En aan Hulya.
Lises vader kijkt Lise onderzoekend aan.
'Waar zit je aan te denken?' vraagt hij.
Lise schrikt.
Ze wil haar vader niet vertellen over Jonas.
'O... aan vanmiddag,' mompelt ze.
'Ik heb met Hulya gepraat.
Over haar geloof.
Ik vind het niet eerlijk.
Hulya mag van haar geloof later niet met iemand trouwen
die geen moslim is.'

Lises vader gaat recht op de bank zitten en zegt:
'Dat is inderdaad niet eerlijk!'
Hij snuift.
'Godsdiensten... bah.
Ik vind godsdiensten maar niks!
Ze geven alleen maar ellende!
Ze vertellen hoe je moet leven!
Ze zorgen voor oorlogen!
Ik ben blij dat wij niet gelovig zijn!'
Lises moeder doet haar boek dicht.
Ze kijkt naar Lises vader.
'Nee, Jaap,' zegt ze.
'Zo moet je niet praten.
Godsdiensten zorgen ook voor goede dingen.
Een geloof kan mensen steun geven bij problemen.
En een geloof geeft mensen normen en waarden.
Ik heb over de islam gelezen.
De islam is een godsdienst van vrede en respect.'
Lise kijkt haar moeder dankbaar aan.
De islam is Hulya's godsdienst.
Lise wil ook goede dingen horen over Hulya's godsdienst.
'Ja, pap,' zegt Lise.
'Je moet niet zo slecht over godsdiensten praten.
Een godsdienst kan veel voor iemand betekenen.
Je moet respect hebben voor iemands geloof!'
Lises vader zucht.
'Jij en je moeder zien overal het goede in...' zegt hij.
'En zeker, jullie hebben gelijk.
Respect voor iemands geloof is heel belangrijk.
Maar ik vind dat gelovige mensen
zich soms niet goed gedragen.
Ze willen dat jij ook gelovig wordt!
Ze proberen de hele wereld gelovig te maken!
Daar heb ik moeite mee!

Ik wil niet dat een ander mij zegt hoe ik moet leven!
Ik wil zélf kunnen nadenken!'
Lises moeder schudt haar hoofd.
'Niet alle gelovige mensen willen de wereld veranderen,' zegt ze.
'De meeste mensen willen volgens mij alleen maar vrede.'

Lise kijkt naar haar ouders.
Haar ouders praten nog door over geloven.
Ze bewegen soms heftig met hun handen.
Maar ze zijn niet boos op elkaar.
Eigenlijk hebben ze allebei voor een deel gelijk, denkt Lise.
Respect voor iemands geloof is belangrijk.
En zelf kunnen nadenken ook.

Lise wil helpen

Een paar dagen later zitten Lise en Hulya in een tussenuur in de aula.
Twee klasgenootjes zitten bij hen.
Het zijn Marit en Arte.
De meiden praten over het schoolfeest.
Over anderhalve week is het op vrijdag feest op school.
Dan bestaat de school 100 jaar.
's Avonds wordt er een heel groot feest geven.
'Er komt een hele gave band op het feest,' zegt Arte.
'Mijn broer heeft ze een keer zien optreden.'
'Leuk!' roept Lise.
'Ik kan bijna niet wachten,' lacht Marit.
'Ik heb zo'n zin in het feest!'
Lise kijkt naar Hulya.
Hulya staart verdrietig naar de tafel.
Lise weet dat Hulya niet naar het feest mag.
Lise wil Hulya graag helpen.
Maar ze weet niet hoe.

Het laatste uur hebben Lise en Hulya wiskunde van meneer De Wijk, hun mentor.
De meiden zitten naast elkaar in de klas.
Meneer De Wijk praat over grafieken.
Lise probeert te luisteren.
Maar dat lukt niet.
Ze tekent een poppetje in haar schrift.
Bla, bla, bla, denkt ze.

Wat heeft De Wijk een saaie stem.
En wat ziet hij er duf uit.
Altijd donkerblauwe kleren.
De Wijk is de saaiste leraar die ik ken!
Lise geeft het poppetje donkerblauwe kleren.
En een hele grote mond.
Ze giechelt om haar tekening.
Dan merkt ze dat meneer De Wijk naar haar kijkt.
Lise gaat rechtop zitten en probeert op te letten.
Maar al gauw hoort ze niet meer wat meneer De Wijk zegt.
Ze denkt aan Hulya.
Hoe kan ze er voor zorgen dat Hulya
toch naar het feest mag?
Opeens krijgt Lise een idee.
Zachtjes scheurt ze een stukje papier uit haar schrift.
Ze schrijft op het papier:
'Kan ik na school even met je mee naar huis?'
Lise geeft het papiertje aan Hulya.
Als Hulya het papiertje gelezen heeft,
kijkt ze Lise verbaasd aan.
Hulya weet dat Lise die middag pianoles heeft.
'Even maar,' fluistert Lise.
Hulya knikt.
Dan klinkt de stem van meneer De Wijk door het lokaal:
'Let je op, Lise?'
'Eh, ja, meneer,' antwoordt Lise.
Ze probeert zo serieus mogelijk te kijken.
'Goed,' zegt meneer De Wijk.
Hij wijst naar het bord.
Lise ziet dat hij een grafiek op het bord heeft getekend.
'Wat heb ik verteld over deze grafiek?'
vraagt meneer De Wijk.
Hij kijkt nog steeds naar Lise.
Lise voelt haar wangen rood worden.

Ze heeft geen idee wat ze moet zeggen over de grafiek.
'Eh, ja, eh, de grafiek is eerst krom en dan recht,'
stamelt Lise.
Er klinkt gegrinnik in de klas.
Lises hoofd wordt nog roder.
'Dat dacht ik al,' bromt meneer De Wijk.
'Jij hebt helemaal niet opgelet.
Kom na de les maar even bij mij.'
Lise kijkt balend naar haar tafel.
Bah, na de les terugkomen.
Nu kan ze voor pianoles niet meer naar Hulya toe.

Na de les staat Lise bij de tafel van meneer De Wijk.
Meneer De Wijk zit op zijn stoel.
Hij kijkt Lise vriendelijk aan en zegt:
'Vertel eens.
Waarom lette je niet op vanmiddag?'
'Eh... ja, eh...' zegt Lise.
Ze is in de war.
Ze had straf verwacht, geen vraag.
Lise heeft geen zin om te liegen.
Ze vertelt waar ze aan dacht in de les.
'Ik dacht aan het schoolfeest,' zegt ze.
'Hulya mag van haar vader niet naar het feest.
Dat vind ik rot.'
Meneer De Wijk knikt.
'Ja, vervelend voor Hulya dat ze niet naar het feest mag.
Maar veel Turkse meisjes mogen niet uit.
Ze worden erg beschermd door hun vaders en hun broers.
Zo is hun geloof.
Wij kunnen daar weinig aan veranderen.'
Lise denkt even na en zegt dan:
'Ik wil met Hulya's vader gaan praten.
Ik wil hem vragen of Hulya toch naar het feest mag.'

Meneer De Wijk trekt zijn wenkbrauwen op.
'Zo, zo,' zegt hij verbaasd.
'Dapper dat je met Hulya's vader wil praten.
Misschien verandert Hulya's vader wel van gedachten.
En anders kun je naar mij toe komen.
Ik wil ook best een keer met Hulya's vader praten.'
'Fijn,' zegt Lise.
En ze denkt: meneer De Wijk is aardiger dan ik dacht!

Mee-eten

Lise veegt een zweetdruppel van haar voorhoofd.
Ze staat bij Hulya voor de deur.
Ze heeft hard gefietst.
Haar pianoles duurde langer dan anders.
Het is nu bijna etenstijd.
Lise hoopt dat ze voor het eten nog even
met Hulya's vader kan praten.
Hulya opent de voordeur.
'Kom binnen,' zegt ze.
'We gaan net aan tafel.'
Lise trekt een zielig gezicht.
'Nee, hè.
Ben ik te laat.
Ik wilde voor het eten bij jullie zijn.'
'Geeft niet,' zegt Hulya.
'Ik heb gevraagd of je mee mag eten.
Mijn ouders vinden het goed.'
'Leuk,' zegt Lise.
Ze heeft nog nooit eerder bij Hulya gegeten.
Ze is heel benieuwd hoe Turks eten zal smaken.
Gauw haalt ze haar mobiele telefoontje uit haar rugzak.
'Ik bel even mijn moeder.
Ze vindt het vast goed dat ik bij jullie eet.'

Lise zit naast Hulya en Hulya's zusje Neziha
aan de ronde eettafel in de keuken.
Hulya's grote broers zitten aan de overkant van Lise.

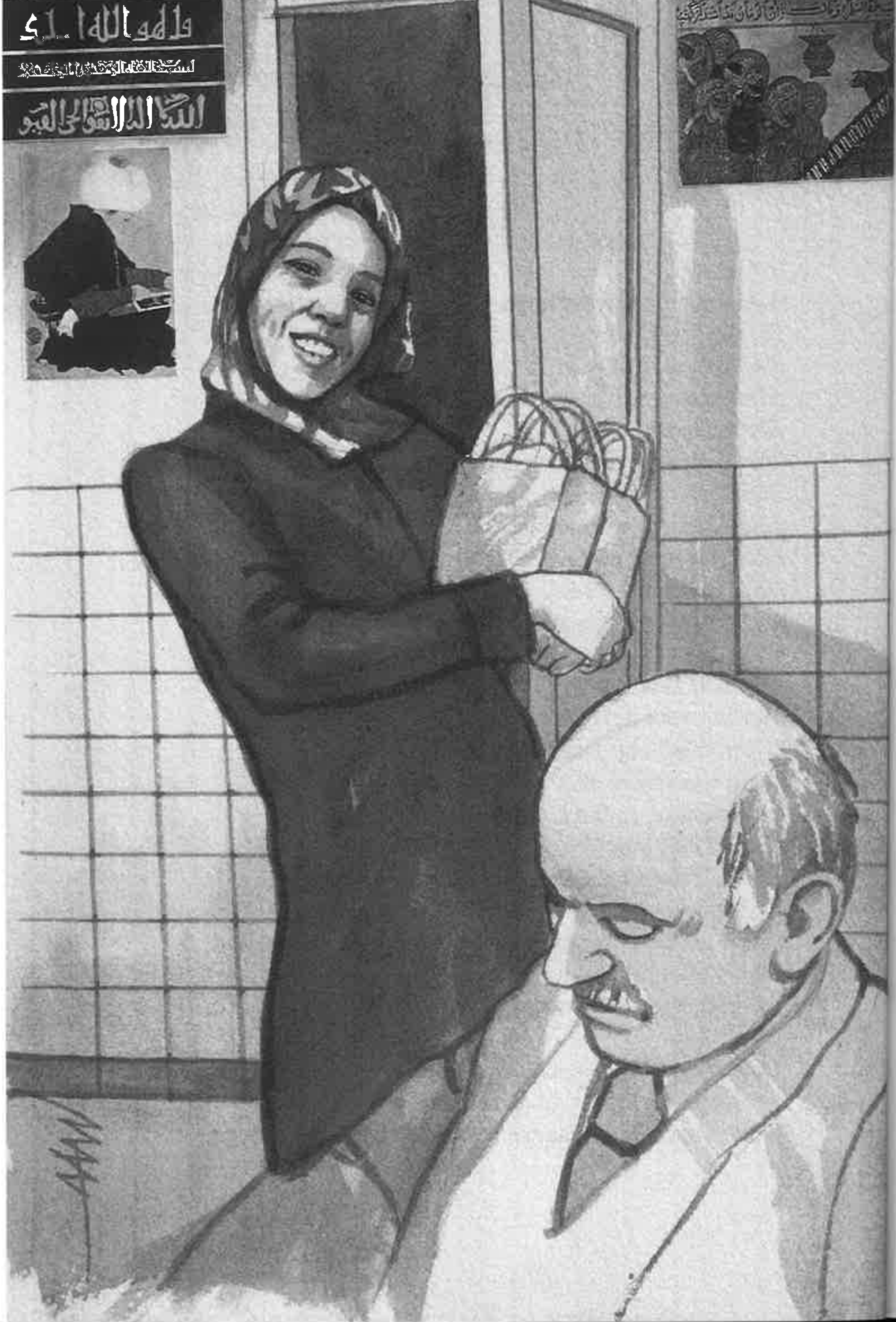

De twee broers zijn druk in het Turks
met elkaar aan het praten.
Lise kijkt stiekem even naar de broers.
Ze heten Kadir en Safa.
Safa is knap om te zien, denkt Lise.
Maar Hulya zegt dat hij niet aardig is.
Hij zegt vaak vervelende dingen over Hulya.
Van Kadir weet Lise niet veel.
Alleen dat hij werkt.
Lise kijkt nu naar Hulya's vader.
Ze heeft Hulya's vader nog niet vaak gezien.
Ze voelt zich opeens een beetje gespannen.
Hulya's vader heeft een ernstig gezicht.

Hulya's moeder komt de keuken in.
Ze heeft twee grote, witte zakken in haar hand.
Lise ruikt een bekende geur.
Verbaasd kijkt ze Hulya aan.
Hulya lacht.
'We eten frites,' zegt ze.
'En döner kebab.
Op dinsdag halen we vaak frites en kebab.
Want dan is mijn moeder laat thuis van haar werk.'
'Wat is döner kebab?' vraagt Lise.
'Dat is brood met rundvlees,' antwoordt Hulya.
'Lust je dat?'
Lise knikt. 'Ja, hoor.'
Hulya's moeder doet het eten in schalen.
Er komt ook een grote schaal met salade op tafel.
Het eten ziet er lekker uit.

Als iedereen aan het eten is, vraagt Hulya's vader opeens:
'En Lise, hoe gaat het op school?'
Lise is net aan het kauwen op een lekker hapje vlees.

Ze slikt gauw het vlees door.
'Goed,' antwoordt ze.
Ze vertelt maar niet dat ze de laatste tijd slecht oplet in de klas.
'Mooi,' zegt Hulya's vader.
Hij is even stil en vraagt dan:
'Wat wil je na school gaan doen?'
'Ik wil kleren leren ontwerpen,' zegt Lise.
'Ik wil graag naar een modeopleiding.'
Hulya's vader knikt vriendelijk.
Lise haalt eens diep adem.
'Nu!' denkt ze.
'Ik, eh, wilde u wat vragen,' zegt ze verlegen.
Hulya's vader kijkt Lise aandachtig aan.
Lise slikt en zegt:
'Onze school bestaat 100 jaar.
Volgende week vrijdag wordt 's avonds een groot feest gegeven.
Mag Hulya met mij mee naar het schoolfeest?'
Het wordt heel stil aan tafel.
Iedereen kijkt naar Lise.
Lise hoort dat Hulya geschrokken haar adem inhoudt.
Hulya wist niet wat Lise wilde vragen.
Hulya's vader schudt zijn hoofd.
'Het is te gevaarlijk voor meisjes om 's avonds buiten te zijn,' zegt hij nors.
Lise voelt onder de tafel een schop tegen haar been.
Het is Hulya.
Ze kijkt Lise met een boze blik aan.
Hulya's ogen lijken te zeggen:
'Hou je mond!'
Lise zegt van schrik niets meer.
Ze vindt het erg dat Hulya boos is.
En dat Hulya's vader niet aardig reageerde.

Safa begint nu in het Turks met zijn vader te praten.
Lise begrijpt niet wat ze zeggen.
Maar hun stemmen klinken nogal heftig.
Kadir zegt ook iets.
Hij klinkt wat vriendelijker.
Lise voelt zich rot.
Er prikken tranen in haar ogen.
Stil eet ze haar eten op.

Als Lise na het eten bij Hulya op de kamer is, zegt Hulya:
'Ik schrok me rot van je vraag!
Je kan zoiets niet aan mijn vader vragen.
In mijn cultuur moet een meisje gewoon doen wat haar vader zegt.'
Lise kijkt Hulya vol spijt aan.
'Sorry... ik wilde je helpen.
Maar ik heb alleen maar voor problemen gezorgd.'
Hulya trekt haar schouders op.
'Geeft niet.
Het valt gelukkig mee met de problemen.
Kadir hielp me.
Mijn vader is niet boos.
Hij begrijp dat je uit een andere cultuur komt.'
Lise haalt opgelucht adem.
'Gelukkig!
Maar, jammer dat je niet naar het feest mag.'
Hulya zucht. 'Tja...'
'Ik heb misschien een idee,' zegt Lise.
Ze vertelt over meneer De Wijk.
'Misschien kan meneer De Wijk ons helpen.'

Blij

De volgende dag gaat Lise in de pauze naar meneer De Wijk.
Ze vertelt over het gesprek met Hulya's vader.
'Ik schrok vreselijk,' zegt Lise.
'De hele familie was boos om mijn vraag.'
Meneer De Wijk knikt.
'Je verhaal verbaast me niet.
Een meisje mag niet zomaar alles vragen
in een Turks gezin.'
'Wat nu?' vraagt Lise.
Meneer De Wijk fronst nadenkend zijn voorhoofd
en zegt dan:
'Misschien dat Hulya's vader wel naar een mentor
van school wil luisteren.
Ik zal proberen om met Hulya's vader te praten.
Ik zal hem vertellen dat er veel leraren op het feest komen.
En dat er goed op de leerlingen wordt gelet.'

Een paar dagen later staat Lise 's morgens met haar fiets
te wachten bij een kruispunt.
Daar spreekt ze elke ochtend met Hulya af.
Ze fietsen dan altijd samen verder naar school.
Lise is vroeg vandaag.
Maar al gauw roept een stem vanuit de verte: 'Lise!'
Het is Hulya.
Ze zwaait enthousiast naar Lise.
Dan is Hulya bij Lise.
'Ik mag naar het feest!' zegt ze blij.

'Meneer De Wijk heeft gisteravond mijn vader gebeld.
Ze hebben een hele tijd gepraat.
Mijn vader stelde een heleboel vragen.
En toen was het goed!
Voor één keer mag ik 's avonds ui...'
Lise laat Hulya niet uitpraten.
'Geweldig!' roept ze.
En ze springt vrolijk op haar fiets.
'We gaan er een superavond van maken!'
Hulya lacht.
'Alleen... één ding is niet zo leuk,' zegt ze.
'Kadir moet van mijn vader mee naar het feest.
Ik mag niet alleen.
Maar dat is geen ramp.
Kadir is oké.
Hij zal niet vervelend tegen mij doen.'
Lise kijkt verbaasd.
Ze heeft nog nooit gehoord van een oudere broer
die meegaat naar een feest.
'O... gelukkig,' zegt ze aarzelend.
'Beter een feest mét Kadir, dan geen feest,' zegt Hulya.
Lise knikt.
'Je hebt gelijk.'
Dan komt er een nieuwsgierige blik in Lises ogen.
'Vertel eens,' zegt ze.
'Wat voor kleren doe je aan op het feest?'
'Ik dacht aan mijn nieuwe, wijde rok,' antwoordt Hulya.
Gezellig kletsend fietsen de meiden naar school.

Lise en Hulya komen in de kleine pauze David
en Jonas tegen.
Ze praten over het schoolfeest.
'Ik ga ook naar het feest,' zegt Hulya.
'Hé, wat leuk!' roept David.

Hulya geeft Lise een paar tikjes op haar schouder.
'Lise heeft er voor gezorgd dat ik naar het feest mag!' zegt Hulya.
En ze vertelt dat Lise met meneer De Wijk heeft gepraat.
Jonas kijkt Lise met een bewonderende blik aan.
'Wat goed van jou!' zegt hij.
Lise krijgt het warm van plezier.
Met z'n vieren praten ze een tijdje over het feest.
Voor het eerst voelt Lise zich minder verlegen.

Het schoolfeest

Op de dag van het schoolfeest kan Lise bijna niet wachten tot het avond is.
Ze vindt het superspannend.
Samen met Marit is ze al vroeg in de avond op het feest.
Lise ziet dat de aula is versierd met slingers en vlaggen.
Langs de kanten staan hoge, ronde tafels waar je kunt staan.
En tegen een muur staat een groot podium met twee enorme zwarte boxen ervoor.
Jonas en David zijn er nog niet.
Meneer De Wijk is er wel.
Hij steekt zijn hand op naar Lise.
Lise groet terug.
Lise en Marit gaan aan een rond tafeltje bij een paar meisjes uit hun klas staan.
'Leuk haar!' zegt Arte.
Ze wijst naar Lises springerige, blonde haren.
'Lekker wild.'
'Leuk, hè,' zegt Lise.
'Dat heeft Hulya vanmiddag gedaan, met föhn en gel.'
'Cool!' zegt Arte.
Dan wijst Arte naar de deur.
Daar staat Hulya.
'Hulya ziet er ook heel leuk uit!' zegt Arte vol bewondering.
In een hippe, zwarte rok met een groen shirt loopt Hulya naar Lise toe.
Lise fluit belangstellend naar haar vriendin.
Een paar meter achter Hulya loopt Kadir.

Hij gaat aan een ander tafeltje staan.
Aardig van Kadir, denkt Lise.
Hij gaat gelukkig niet als een waakhond bij zijn zus staan.
Lise haalt een paar glazen frisdrank.
Ze geeft Kadir een cola.
Hij knipoogt naar haar.
Het wordt steeds drukker in de zaal.
Na een half uur komt Kadir naar Hulya toe.
'Ik ga naar een vriend,' zegt hij.
'Er komt voetbal op tv.
Om half 1 ben ik weer hier.'
'O... oké,' zegt Hulya verbaasd.
Met een vrolijk gezicht kijkt ze haar broer na.

Even later beginnen de leerlingen hard te juichen.
De band komt op het podium.
Al gauw wordt er druk gedanst.
Ook Lise en Hulya zijn aan het dansen.
Eerst aarzelend, maar al gauw steeds wilder.
Lise kijkt vaak achterom.
Een stukje naar achteren staan Jonas en David
bij een paar klasgenootjes.
Jonas beweegt met zijn hoofd mee
op de maat van de muziek.
Lise voelt zich vrolijk en vrij.
Als Jonas naar haar kijkt, zwaait ze naar hem en gebaart ze:
'Kom eens.'
Jonas loopt langs de dansende leerlingen naar Lise toe.
'Gave muziek, hè!' roept hij enthousiast.
Lise knikt en vraagt zo gewoon mogelijk:
'En, kun jij ook dansen?'
Jonas lacht.
'Zeker kan ik dansen!' zegt hij.
En hij begint te bewegen op de maat van de muziek.

Lise voelt kriebels in haar buik.
Wauw, ze danst met Jonas!
David is achter Jonas aan gekomen.
Hij danst bij Hulya.
Lise kijkt nauwelijks naar Hulya en David.
Ze heeft alleen maar aandacht voor Jonas.
Jonas maakt allerlei grappige bewegingen.
En Lise doet hem na.
Ze hebben grote lol.
Lise is al haar verlegenheid kwijt.

Een hele tijd later heeft de band pauze.
Lise en Jonas stoppen met dansen.
Ze lopen naar de bar om iets te drinken te halen.
Lise kijkt om zich heen waar Hulya is.
'Wie zoek je?' vraagt Jonas.
'Hulya,' antwoordt Lise.
'Hulya en David zijn een tijdje geleden gestopt met dansen,'
zegt Jonas.
'Ik zag ze naar de uitgang lopen.'
Lises ogen worden groot.
'Naar de uitgang?' vraagt ze verbaasd.
'Waarom gaan ze de aula uit?'
Jonas kijkt Lise ondeugend aan.
'Misschien willen ze even rustig praten.
Volgens mij vinden ze elkaar heel leuk...'
Lise fronst haar wenkbrauwen.
Jonas lijkt veel te weten over David en Hulya.
Zou Jonas ook weten
dat Hulya geen verkering met David mag hebben?
Zou Hulya David nu over haar geloof vertellen?
'Ik ben benieuwd,' mompelt Lise.
'Ik ook,' knikt Jonas.
'David is al een tijd verliefd op Hulya.

Ik hoop voor David dat ze verkering krijgen!'
'Ik weet het niet...' zegt Lise aarzelend.
Nu kijkt Jonas verbaasd.
'Hoezo?' vraagt hij.
Lise vertelt Jonas over het geloof van Hulya.
Er komt een serieuze blik in Jonas' ogen.
'Ik weet dat Hulya 's avonds niet uit mag,' zegt hij.
'Maar ze mag dus nooit verkering met David.
Ook niet als ze ouder is.'
Jonas zucht: 'Tjonge... dat is niet leuk.'

Als de pauze van de band voorbij is,
gaan Jonas en Lise weer dansen.
Af en toe kijkt Lise of ze Hulya ziet.
Ze ziet Hulya nergens.
Ook meneer De Wijk is op zoek naar Hulya.
'Waar is Hulya?' vraagt hij aan Lise.
'Misschien in de hal,' antwoordt Lise.
Even later komt meneer De Wijk weer naar Lise toe.
'Hulya is inderdaad in de hal,' zegt hij.

Om 12 uur begint Lise zich een beetje ongerust te maken.
Hulya moet op tijd terug zijn voor Kadir!
Een kwartier later staat Hulya opeens bij Lise.
Hulya's wangen zijn vuurrood.
Haar haar zit in de war en haar ogen glimmen.
'Hé, waar was je?' roept Lise.
Hulya trekt Lise aan haar arm mee naar een rustiger plekje.
'Ik was in de hal, bij David...' zegt Hulya.
Even zegt ze niets meer.
Ze knippert met haar ogen
alsof ze nog niet helemaal wakker is.
'En?' vraagt Lise.
'Hoe was het?'

Hulya haalt diep adem.
'Het was fijn,' zegt ze zacht.
'We hebben heel lang gepraat.
David heeft gezegd dat hij verliefd op me is...'
Weer zegt Hulya niets meer.
'En toen?' vraagt Lise snel.
'Ik heb David gezegd dat ik ook verliefd ben,' zegt Hulya.
'We hebben tegen elkaar aan gezeten.
Ik wilde nooit meer bij David weg.'
Dan kijkt Hulya Lise verdrietig aan
en zegt met trillende stem:
'O, Lise... wat moet ik doen?
David wil verkering met me.
En ik wil ook heel graag verkering met David!'
Lise blaast wat lucht uit haar wangen.
'Eerst maar eens rustig worden,' zegt ze.
'Kadir komt zo.'

Lise en Hulya lopen naar de toiletten.
Hulya doet wat koud water op haar gezicht.
De rode kleur op haar wangen wordt iets minder.
Maar de wilde blik in Hulya's ogen is niet weg.
Als Kadir om half 1 Hulya ophaalt, maakt Lise zich zorgen.
Gelukkig kijkt Kadir nauwelijks naar zijn zus.

Lise praat nog een tijdje met Jonas en David.
Dan is het feest afgelopen.
Lises vader staat met zijn fiets te wachten voor de school.
Bij het afscheid in de aula zegt Jonas
met een warme blik tegen Lise:
'Ik vond het leuk met jou.
Moeten we vaker doen.'
Dan kijkt Jonas gauw naar de grond.
Hij beweegt zijn rechterbeen heen en weer over de grond.

Het lijkt wel alsof hij een beetje verlegen is.
Met vlinders in haar buik fietst Lise
met haar vader naar huis.

Wat nu?

De volgende morgen komt Hulya al vroeg bij Lise.
Samen zitten ze op Lises bed.
Hulya heeft haar armen om haar lichaam gevouwen.
Er zitten donkere kringen onder haar ogen.
'Ik heb vannacht bijna niet geslapen,' zegt ze.
'Ik heb nagedacht.
En gebeden.
Ik weet niet wat ik moet doen.
Ik wil een goede moslim zijn.
Maar ik wil ook heel graag verkering met David.
Het is zo bijzonder met David!'
Maar David en ik zijn net kebab en pindakaas.
Kebab en pindakaas passen niet bij elkaar!
Onrustig beweegt Hulya haar lichaam
van voor naar achteren.
Lise fronst nadenkend haar voorhoofd.
'Poeh... tjonge,' zucht ze.
'Ik weet ook niet wat je moet doen.
Misschien proberen met je ouders te praten?'
Hulya schudt heftig met haar hoofd.
'Nee!
Mijn ouders mogen niets weten!
Van mijn vader mag ik niet eens met jongens praten.
Als mijn vader hoort dat ik een tijd alleen met David
ben geweest, wordt hij woedend!'
Hulya's gezicht staat angstig.
'Beloof me dat je met niemand over David praat!'

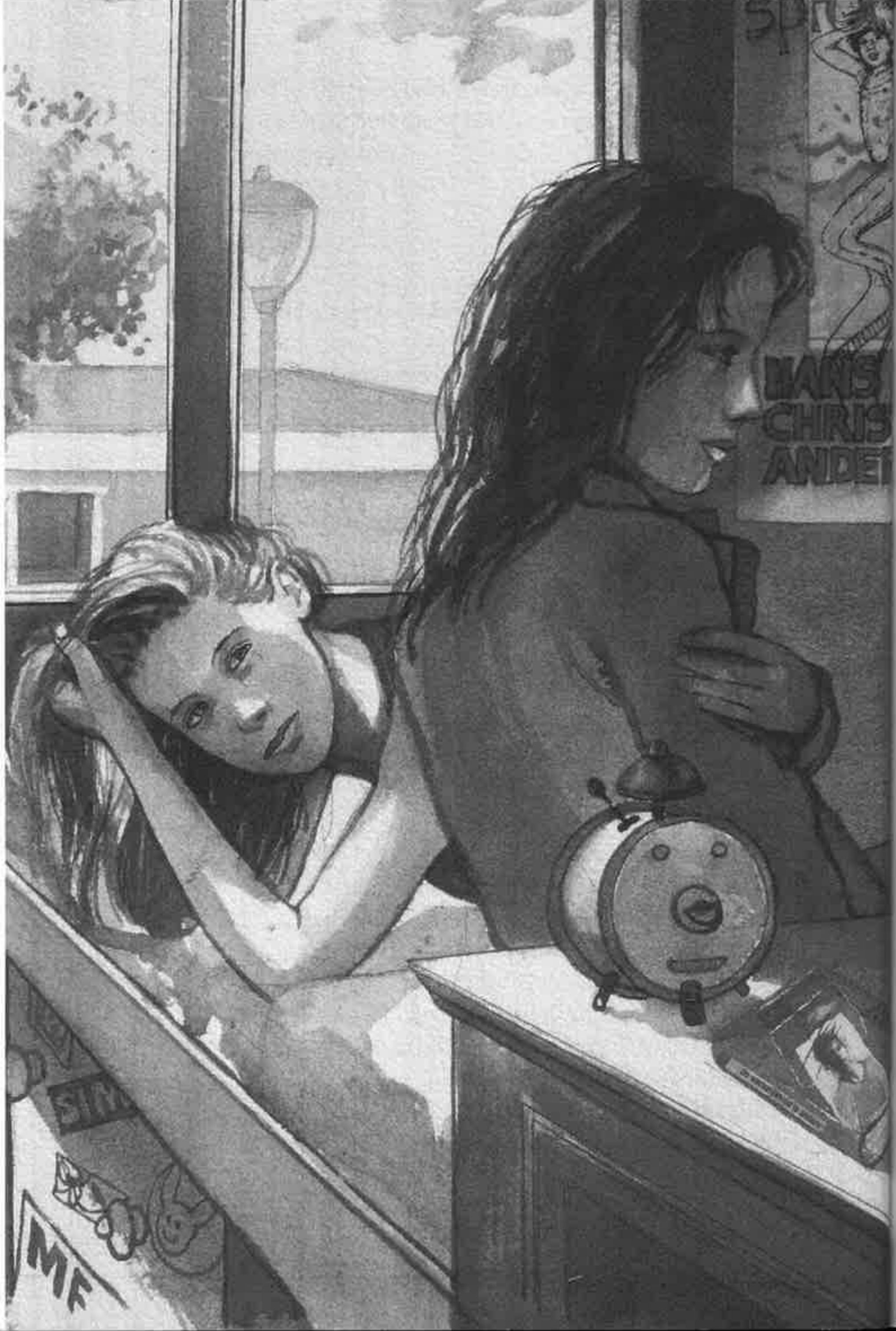

zegt ze gejaagd.
Gauw knikt Lise van ja.
'Tuurlijk.
Alleen, met Jonas heb ik wel even over jouw geloof gepraat.'
'Jonas is niet erg,' zegt Hulya.
'Volgens David is Jonas te vertrouwen.'
Lise voelt een kriebel in haar buik.
Jonas! Jonas is zo leuk!
Ook Lise heeft vannacht weinig geslapen.
Maar ze heeft geen nare gedachten gehad.
Ze heeft aan Jonas liggen denken.

Even zwijgen de meiden.
Lise denkt na over wat Hulya moet doen.
Ze weet geen oplossing.
'Mijn vader gelooft in zelf nadenken...' zegt Lise aarzelend.
'Hij vindt het verkeerd dat een godsdienst je vertelt
hoe je moet leven.'
Hulya kijkt Lise verbaasd aan en roept:
'Zegt jouw vader dat!
Jouw vader heeft geen gelijk!
Ik geloof in de Koran, het heilige boek.
In de Koran staan leefregels waar je je aan moet houden.
Als je je in dit leven aan die regels houdt,
krijg je een beloning.
Dan kom je na dit leven in het paradijs.'
'Tja...' zegt Lise.
'Ik weet niet wat ik moet geloven.
Misschien is het waar wat je zegt.
Misschien ook niet.
Maar ik ben het met mijn vader eens.
Je moet ook zelf nadenken over
wat je goed en fout vindt in het leven.
Je mag een eigen mening hebben.

Zolang je andere mensen maar geen kwaad doet.'
Hulya zucht diep.
'Ik vind het heel moeilijk,' zegt ze zacht.
En ze slaat haar armen nog steviger om haar lichaam heen.
'Ik ben bang.
Jij mag van je vader een eigen mening hebben.
Ik niet.
En... ik geloof ook in de regels van de Koran.
Alleen...'
Hulya slaat een hand voor haar mond.
Het is alsof ze niet verder mag praten van zichzelf.
Ze zwijgt een tijdje.
Dan haalt ze diep adem en blaast langzaam uit.
Haar gezicht staat nu iets rustiger.
'Ik wil David blijven zien,' zegt ze.
'In het geheim.
Ik wil David heel graag beter leren kennen.
Maar ik weet niet of ik verkering met hem wil.
Ik ga hem vragen of we vrienden kunnen zijn.'
'Oké,' knikt Lise.
Dan kijkt Hulya haar vriendin onzeker aan en zegt:
'Ik hoop dat David begrijpt dat ik niet weet
of ik verkering wil.
Ik hoop dat hij me nu niet stom vindt!'
In Lises ogen komt een verontwaardigde blik.
'Als David dat stom vindt, is hij zelf stom!'

Spannend

Op maandag komen Jonas en David
in de grote pauze naar Lise en Hulya toe.
Lise en Hulya zitten op een bank in de hal van de school.
Hulya trekt zenuwachtig aan Lises arm en fluistert:
'Ik wil even alleen met David praten. Oké?'
'Prima,' antwoordt Lise.
Even later staan David en Hulya een stukje verderop
in een hoek te praten.
Jonas gooit zijn rugzak bij Lise op de bank.
Hij gaat zitten en pakt zijn brood.
'Stomme De Wijk!' zegt hij boos.
'Geeft hij ons vandaag onverwacht een toets!
De hele klas was kwaad.
Wie geeft er nou een toets vlak na het schoolfeest!
Niemand heeft dit weekend wiskunde zitten leren!
Maar De Wijk keek rond met zijn duffe kop en zei:
'Als je altijd goed je huiswerk hebt gemaakt,
is deze toets geen probleem.'
Jonas tikt met zijn vinger op voorhoofd.
'Wat een eikel is die vent!'
Lise kijkt Jonas geschrokken aan.
'Nee, toch!' roept ze.
'Wij hebben het zesde uur wiskunde van De Wijk
Dan krijgen wij ook vast een toets. Balen!
Mijn cijfers voor wiskunde zijn dit jaar niet best.'
Jonas pakt zijn wiskundeboek uit zijn tas.
'Ik zal je helpen,' zegt hij.

'Ik weet nog waar de toets over ging.
Ik zal de bladzijden aanwijzen in het boek.'
Lise schuift dichter naar Jonas toe.
Samen bekijken ze de bladzijden.
Opeens vind Lise het niet meer erg
dat ze misschien een toets krijgt.
Ze vindt het heel gezellig om dicht bij Jonas te zitten.
En spannend!
Hun benen raken elkaar een beetje aan.
Lise krijgt het er warm van.
Jonas wijst met een vinger op een bladzijde
en vertelt over de sommen.
Lise probeert te luisteren.
Maar ze kan zich slecht concentreren.
Ze hoort niet alle woorden.
Ze hoort vooral Jonas' stem.
En ze kijkt naar Jonas' hand op de bladzijde.
Jonas heeft een brede hand met lange vingers.
Lise heeft het gevoel een beetje te zweven.
Deze wiskunde-uitleg mag van haar uren duren.
Als Jonas is uitgepraat,
stelt Lise gauw nog een paar extra vragen.

Op het eind van de pauze komen Hulya en David
weer bij Lise en Jonas staan.
Hulya ziet er vrolijk uit.
Jonas vertelt over de toets.
Maar Hulya lijkt niet erg te schrikken van het nieuws.
'Ik zie wel...' mompelt ze.
En ze bladert even in het wiskundeboek van Jonas.
Dan zegt David: 'Hulya en ik hebben een idee.
We willen een keer naar de film, op een middag.
Hebben jullie zin om mee te gaan?'
'Leuk,' zegt Jonas.

En hij kijkt Lise vragend aan.
Het lijkt Lise super om met z'n vieren naar de film te gaan.
Maar ze probeert niet té enthousiast te kijken.
Té enthousiast is niet cool.
'Prima,' zegt Lise zo rustig mogelijk.
'Naar welke film willen jullie...?'

Na de pauze lopen Hulya en Lise naar het wiskundelokaal.
'David is geweldig!' zegt Hulya enthousiast.
'Hij vindt het prima om elkaar beter te leren kennen.
Hij geeft me de tijd om te kijken of ik verkering wil.'
Lise knikt.
'Wat goed van David.'
Dan kijkt Hulya ernstig en zegt:
'Ik, eh, wil tegen mijn ouders zeggen
dat ik met jou naar de film ga.
Ik vertel niets over de jongens.
Vind je dat goed?'
'Eh... ja,' antwoordt Lise.
'Ik haat liegen,' zegt Hulya verdrietig.
Maar ik durf mijn ouders niet te vertellen dat David en Jonas
ook mee gaan.'

In het wiskundelokaal staat meneer De Wijk te wachten
met papieren in zijn hand.
'Kom binnen,' zegt hij vrolijk tegen de leerlingen.
'Laat jullie boeken maar in de tas.
Jullie hebben deze les alleen maar een pen nodig...'
Lise kreunt zacht: 'Bèèèèè.'

Nog meer leugens

Op zaterdagmiddag lopen Lise en Hulya van de bioscoop naar huis.
Ze zijn die middag met David en Jonas naar de film geweest.
Naar een spannende film.
'Het was super...' zucht Hulya.
'David en ik hebben bij de film hand in hand gezeten.
En bij een spannende scène aaide hij zacht over mijn hand.'
Lise is een beetje jaloers op Hulya.
'Ik wilde maar dat Jonas mijn hand vastpakte,' zegt Lise.
'Jonas en ik hebben gezellig naast elkaar gezeten.
Maar Jonas' hand kwam niet in de buurt van mijn hand.
Het enige wat Jonas deed, was zijn popcorn met mij delen.'
Hulya grinnikt.
'Jullie gekraak was goed te horen!'
Dan lacht Hulya niet meer.
'Misschien is Jonas een beetje verlegen,' zegt ze.
Lise fronst haar voorhoofd.
'Ik weet het niet, hoor,' zegt ze verdrietig.
'Volgens mij vindt Jonas me gewoon aardig.
Maar niet bijzonder.'

Als de meiden bijna bij Hulya's huis zijn,
zegt Hulya aarzelend:
'David en ik willen deze week een keer 's middags met z'n tweeën afspreken.
Om elkaar beter te leren kennen.
Op donderdagmiddag zijn we allebei vroeg uit school.

Mag ik dan tegen mijn ouders zeggen
dat ik naar jou toe ben?'
Lise denkt na.
Ze vindt liegen vervelend.
Maar ze wil Hulya graag helpen.
Lise knikt.
'Goed, zeg maar dat je bij mij bent.'
'Fijn,' zegt Hulya.
Maar ze kijkt niet blij.
Haar gezicht staat gespannen.
'Ik hoop dat er geen problemen van komen,' zegt ze zacht.

Als Lise en Hulya op vrijdagmorgen naar school fietsen,
zegt Lise:
'Vertel!
Ik ben heel nieuwsgierig!
Hoe was gisteren je afspraak met David?'
Hulya begint te lachen.
'Hmmmm!' zegt ze.
'David en ik zijn gaan wandelen in een bos.
We hebben lang op een bankje gezeten...'
Hulya zucht een keer dromerig en zegt dan:
'Ik heb heel goed met David gepraat.
Ook over de islam en mijn familie.
David vindt de islam zelfs interessant!'
Lise is blij voor Hulya.
'Je straalt helemaal,' zegt ze.
'Volgens mij ben je smoorverliefd.'
Hulya knikt.
Er komt een blos op haar wangen.
'Weet je...' zegt ze verlegen.
'David en ik... hebben elkaar ook gezoend.'
Lises ogen worden groot.
'Wauw!' roept ze.

'Hoe was het om met David te zoenen?'
'Geweldig!' antwoordt Hulya.
'David keek me heel lief aan.
En toen opeens waren onze monden bij elkaar.
Eerst voelde ik me onhandig.
Ik heb nog nooit eerder gezoend.
Ik wist niet hoe ik mijn tong moest bewegen.
Ik heb nagedaan wat David deed.
En toen al gauw ging het zoenen vanzelf.'
Lise fluit zacht.
'Geluksvogel!' zegt ze lachend.
Maar Lise is ook een beetje verbaasd.
Ze had niet gedacht dat Hulya en David zouden zoenen.
Hulya wilde toch geen verkering?
Of hoort zoenen voor Hulya niet bij verkering? denkt Lise.
Lise zegt niets over haar verbazing.
Hulya ziet er zo gelukkig uit.
Lise wil niet moeilijk doen.
'David en ik willen volgende week weer afspreken,'
zegt Hulya.
'Mag ik dan weer tegen mijn ouders zeggen
dat ik bij jou ben?'
'Ja, hoor,' antwoordt Lise.

Lise en Hulya zetten hun fiets in het fietsenhok.
'Ik heb David naar Jonas gevraagd,' zegt Hulya.
'Ik heb gevraagd wat Jonas van jou vindt.'
Lise blijft van schrik stilstaan.
'En...? vraagt ze ademloos.
'Jonas vindt jou aardig,' antwoordt Hulya.
'Meer weet David niet.'
'O,' zegt Lise.
Wild doet ze haar fiets op slot.
'Dan vindt Jonas mij niet bijzonder.

Anders zou hij vast meer over mij praten.'
Hulya schudt haar hoofd.
'Ik weet het niet,' zegt ze.
'David vertelde mij iets belangrijks.
Jonas heeft een half jaar geleden een vriendin gehad.
Zijn vriendin deed rot.
Ze had opeens een ander vriendje.
Zonder dat Jonas dat wist.
Sinds die tijd is Jonas voorzichtig met meisjes.'
'Dat snap ik,' zegt Lise.
'Wat een stomme vriendin!'

Heel bang

Er gaan een paar weken voorbij.
Lise vindt dat Hulya veranderd is.
Hulya kijkt vaak ernstig.
En ze bijt veel op haar nagels.
Alleen als ze David ziet, staat Hulya's gezicht gelukkig.
Op school praten David en Hulya elke dag met elkaar.
Ook sturen ze elkaar sms'jes.
Hulya heeft geen mobiele telefoon.
Ze mag het telefoontje van Lise gebruiken.
Soms komt Jonas ook met David mee.
Dan kletsen ze met z'n vieren.
Jonas doet heel gewoon tegen Lise.
Helaas.
Lise wilde maar dat Jonas verliefd naar haar keek.
Net zoals David naar Hulya kijkt.

Op een zondagmorgen gaat bij Lise de telefoon.
Het is Hulya.
'Kun je naar mij toe komen?' vraagt Hulya.
'Om een stukje te wandelen?'
'Eh, ja, prima,' antwoordt Lise.
Ze is verbaasd.
Hulya en zij gaan eigenlijk nooit wandelen.
Maar Hulya's stem klinkt gespannen.
Zou er iets zijn? denkt Lise.

Hulya doet de deur open met een bleek gezicht.
'Lise is er!' roept ze tegen haar moeder.
'We gaan een stukje wandelen.'
Hulya's moeder komt Lise begroeten.
'Hallo,' zegt ze lachend tegen Lise.
'Hulya en jij kunnen elkaar geloof ik niet missen.
Gisteren, vandaag... jullie zijn elke dag samen deze week.'
Lise kijkt Hulya's moeder niet aan.
Hulya was gisteren niet bij Lise.
Hulya was met David samen.
'Ja... inderdaad,' mompelt Lise ongemakkelijk.
Ze vindt het rot om te liegen.
Hulya's moeder is zo aardig.

Even later staan Lise en Hulya buiten op de stoep.
'Gaat het wel goed met je?' vraagt Lise.
'Je ziet er slecht uit.'
Hulya kijkt angstig om zich heen.
'Nu niet!' fluistert ze.
'Eerst een stukje lopen!
Het is nu misschien niet veilig om te praten!'
Zwijgend lopen Lise en Hulya naast elkaar over de stoep.
Lise is bezorgd.
Hulya gedraagt zich vreemd.
Ze kijkt steeds om zich heen.
Alsof ze worden gevolgd.
Lise wordt er zenuwachtig van.

Dan eindelijk stopt Hulya bij een pleintje met mooie, grote huizen.
'Hier is het wel veilig,' zegt Hulya.
En ze draait zich om naar Lise.
Lise gaat op een stenen muurtje zitten.
'Vertel!' zegt ze.

Hulya kan bijna niet stil blijven staan.
Ze beweegt steeds haar voeten op en neer.
'David en ik waren gisteren niet voorzichtig genoeg,'
zegt Hulya zacht.
'We konden geen afscheid nemen.
'We hebben een stuk samen gefietst.
En toen opeens zag ik Yusuf lopen.
Yusuf is een vriend van Kadir.
Volgens mij zag Yusuf mij ook.
Hij keek mij even aan...'
Hulya eindigt haar zin met een snik.
Ze slaat haar armen om zich heen en zegt
met trillende stem:
'Ik, ik... ben zo bang.
Yusuf zal aan Kadir vertellen dat hij mij heeft gezien
met een jongen.
En Kadir zal mijn vader vertellen over de jongen.'
Hulya begint te huilen.
'Mijn... vader... zal... woedend zijn,' snikt ze.
'W-wat moet ik doen...?'
Lise staat op en slaat een arm om Hulya heen.
Ze hoort dat Hulya zacht kreunt.
Alsof het aanraken van haar schouders Hulya pijn doet.
'Rustig maar,' zegt Lise.
'Naast een jongen fietsen is toch niet zo erg.
Je kunt zeggen dat je van mij naar huis fietste.
En dat je David toevallig tegenkwam...'
Hulya schudt met haar hoofd.
'Je begrijpt het niet!' roept ze.
'Ik was gisteren te laat thuis.
Mijn familie was al aan het eten.
Mijn vader was boos.
Als hij hoort dat ik naast een jongen fietste,
zal mijn vader nog veel bozer zijn.

Ik mag niet zomaar op straat naast een jongen fietsen!
Dan schaamt mijn familie zich!'
Lise denkt na.
Hulya lijkt heel bang.
Dan denkt Lise aan Kadir.
Kadir was aardig op het schoolfeest.
'Misschien kun je met Kadir praten,' zegt Lise.
Hulya zucht en zegt:
'I-ik... weet het niet.
Kadir is vaak aardig voor me.
En soms niet.
Ik kan proberen of hij wil helpen.
Maar over David kan ik niks vertellen.
Ook Kadir zal niet accepteren
dat ik alleen met David afspreek.'

De meiden praten nog een tijdje door.
Lise probeert Hulya te troosten.
Maar Hulya blijft bang en verdrietig.
'Ik kan David niet meer zien,' zegt ze.
Lise hoopt heel erg dat het allemaal mee zal vallen
voor Hulya.
Dan is het tijd voor Hulya om naar huis te gaan.
Hulya wil niet weer te laat thuis zijn.
De meiden lopen terug naar Hulya's huis.
Ze zijn allebei stil.
Bij het afscheid pakt Lise haar vriendin even vast.
'Sterkte!' fluistert ze in Hulya's oor.

Als Lise weer thuis is, komt Lises vader naar haar toe.
'Ik had daarnet een vreemd telefoontje,' zegt hij.
'Een broer van Hulya belde, ene Kadir.
Hij vroeg of Hulya gistermiddag bij jou was.
Ik denk dat hij in de war is.

Ik heb verteld dat we gisteren naar mijn zus in Alkmaar waren.'
'O, nee!' roept Lise.
Geschrokken doet ze een hand voor haar mond.
'Heb ik iets verkeerd gezegd?' vraagt Lises vader.
Lise vertelt haar vader over Hulya en David.
'Tjonge,' zegt Lises vader.
'Wij moeten even rustig praten.'

Lise en haar vader gaan op de bank in de woonkamer zitten.
'Ik vind het heel lief dat je Hulya wilt helpen,'
zegt Lises vader.
'Maar ik vind het niet goed
dat je tegen Hulya's familie hebt gelogen.
Liegen is geen oplossing.
Een tijdje geleden praatte jij over respect voor andere godsdiensten.
Ik vind liegen niet respectvol!'
Lise zucht.
Ze doet haar handen voor haar gezicht.
Ze laat haar handen iets zakken.
Ze kan haar vader nu aankijken.
'Je hebt gelijk,' zegt ze zacht.
'Ik vind dat je Hulya's ouders je excuses aan moet bieden,'
zegt Lises vader.
'Misschien...' zegt Lise.
'Maar eerst wil ik weten of alles goed is met Hulya.'

Waar is Hulya?

Op maandagmorgen staat Lise met haar fiets in de hand bij het kruispunt.
Bij dit kruispunt wachten Lise en Hulya altijd op elkaar.
Lise is gespannen.
Ze wil graag weten hoe het met Hulya is.
Gisteravond heeft ze geprobeerd om Hulya te bellen.
Ze kreeg Hulya's broer Safa aan de telefoon.
Safa zei dat Hulya niet aan de telefoon kon komen.
Lise kijkt op haar horloge.
Het is laat.
Waar blijft Hulya?
Zo komen ze te laat op school.
Vijf minuten later is Hulya er nog niet.
Lise fietst alleen naar school.
Met een akelig gevoel in haar maag.

Het eerste uur heeft Lise Engels.
De schoolbel is al gegaan.
Lise rent het lokaal in.
Ze hoopt dat Hulya bij Engels is.
Maar Hulya zit niet op haar plaats.
'Je bent laat, Lise,' zegt de lerares Engels.
Ze heet mevrouw Bakker.
Ze staat te wachten voor de klas.
Lise kijkt haar afwezig aan.
'Eh, wat...?' mompelt Lise.
Haar gedachten zijn bij Hulya.

Waarom is Hulya niet in de klas?
Als Hulya ziek is, belt ze 's morgens altijd naar Lise.
Zodat Lise weet dat Hulya niet op school komt.
'I-is Hulya er niet?' vraagt Lise aan mevrouw Bakker.
'Ik heb het over jou, Lise,' zegt mevrouw Bakker streng.
'Niet over Hulya.'
'Alstublieft,' zegt Lise smekend tegen mevrouw Bakker.
'Weet u iets van Hulya?'
Mevrouw Bakker kijkt iets vriendelijker.
'Hulya is ziek gemeld,' antwoordt ze.
'In het klassenboek staat dat Hulya de hele dag afwezig is.
En wil je dan nu naar je plaats gaan, Lise?'
Lise gaat zitten.
Maar ze let de hele les bijna niet op.

In de pauze loopt Lise naar David en Jonas toe.
Ze vertelt de jongens over Hulya.
David schrikt erg.
Met Lises mobiele telefoontje proberen ze Hulya te bellen.
Hulya's moeder neemt op.
Ze zegt dat Hulya niet aan de telefoon kan komen.
Hulya is ziek.
'Kan ik vanmiddag langskomen?' vraagt Lise.
'Op ziekenbezoek?'
'Nee,' antwoordt Hulya's moeder.
'Hulya kan je nu niet zien.'

's Avonds praat Lise met haar ouders over Hulya.
'Wat moet ik doen?' vraagt Lise.
'Ik ben heel bang dat Hulya problemen heeft.'
Lises vader kijkt ernstig.
'Ik snap dat je bezorgd bent,' zegt hij.
'Maar je kunt niet veel doen.
We moeten afwachten.

We weten niet wat er met Hulya aan de hand is.
De familie van Hulya wil niet dat je met haar praat.
We kunnen de familie niet dwingen.'
Lises moeder knikt.
'Het enige wat je kan doen, is blijven bellen.
Probeer morgen opnieuw of je Hulya kunt spreken.
Hulya's familie kan het contact niet voor altijd verbreken.
Hulya moet naar school.
In Nederland is er leerplicht.
Een leerling moet tot en met zestien jaar naar school.'

In de dagen daarna is Hulya nog steeds niet op school.
Lise belt elke dag naar haar vriendin.
Maar ze krijgt Hulya niet aan de telefoon.
In de pauze komen Lise, Jonas en David elke dag bij elkaar.
Op donderdag roept David boos:
'Ik ga naar Hulya toe!
Ik bel aan en zeg dat ik Hulya móét spreken!
Als ze me niet binnenlaten, breek ik gewoon in!'
Lise schudt haar hoofd.
'Geen goed plan.
Hulya heeft twee sterke broers.
En bovendien help je Hulya niet door in te breken.
Je kunt haar moeilijk ontvoeren, nietwaar?'
David zucht.
'Als ik ouder was, nam ik Hulya mee naar een veilige plaats.
Dan zorgde ik ervoor dat niemand haar pijn kon doen.'
'En de politie?' vraagt Jonas opeens.
'Is het een idee om naar de politie te gaan?'
'Misschien wel...' zegt Lise aarzelend.
'In Nederland is er immers leerplicht.
Maar laten we eerst met meneer De Wijk praten.
Hij heeft een keer met Hulya's vader gesproken.
Misschien heeft meneer De Wijk een idee?'

Jonas trekt zijn wenkbrauwen op.
'De Wijk?' zeg hij verbaasd.
'De Wijk is een saaie pier.
Hoe kan hij ons nou helpen?'
Lise kijkt Jonas boos aan en roept:
'Toevallig is De Wijk een aardige en verstandige man!'
Jonas steekt zijn handen op naar Lise.
'Oké, oké,' zegt hij gauw.
'Ik geloof je.
We gaan eerst met De Wijk praten.'

Dom?

Na school praten Lise, David en Jonas
met meneer De Wijk in zijn lokaal.
Lise vertelt over Hulya.
Meneer De Wijk luistert met rimpels op zijn voorhoofd.
Als Lise klaar is met haar verhaal, zegt meneer De Wijk:
'Goed dat jullie zijn gekomen.
Jullie verhaal is belangrijke informatie voor mij.
Ik weet niet wat er aan de hand is met Hulya.
Ik zal contact opnemen met haar ouders.'
'Denkt u dat er iets ergs is gebeurd met Hulya?' vraagt Lise.
Ze rilt.
Ze denkt aan Hulya's angst voor haar vader.
Afgelopen zondag was Hulya heel bang voor haar vader.
Meneer De Wijk kijkt Lise vriendelijk aan.
'Ik weet het niet,' zegt hij.
'Laten we niet meteen aan erge dingen denken.
Ik ga eerst informeren bij Hulya's ouders.
Als ik meer weet, horen jullie van mij.'

Na het gesprek praten Lise, David en Jonas
in de hal op school.
'Ik hoop dat alles goed is met Hulya,' zegt Lise bezorgd.
'Hulya was zondag zo vreselijk bang voor haar vader.
Ik dacht eerst dat Hulya overdreef.
Maar nu...'
Lise kan haar zin niet afmaken.
Haar keel lijkt opeens dicht te zitten.

Er komen tranen in haar ogen.
'Nu... ben ik...' probeert Lise opnieuw.
'Bang.'
Lise bijt op haar lippen.
Maar ze kan haar tranen niet stoppen.
Ze begint te huilen.
Jonas loopt naar Lise toe.
Hij slaat een arm om haar schouder.
David knippert met zijn ogen.
Ook in zijn ogen zitten tranen.
'Ik, eh, wil even alleen zijn,' zegt hij schor.
En hij loopt de school uit.

'Ik ben zo bang dat er iets ergs met Hulya is gebeurd,'
snikt Lise.
'Het is mijn schuld dat Hulya nu problemen heeft!
Ik ben dom geweest.
Ik praatte met Hulya over het hebben van een eigen mening,
en zo.
Ik bracht Hulya op ideeën.
Dat was fout.
Ik had naar Hulya's angst moeten luisteren.
Ik had moeten zorgen dat Hulya niet met David afsprak.'
Jonas trekt Lise dichter naar zich toe.
'Het is niet jouw schuld,' zegt hij.
'Natuurlijk niet!
Jij bent een goede vriendin voor Hulya.
De situatie is gewoon lastig.
Niemand kan er wat aan doen
dat Hulya en David verliefd werden.
Het was Hulya's keuze om met David om te gaan.
Ze is oud genoeg om zelf te beslissen!'
Jonas aait zacht over Lises haren.
Langzaam wordt Lise rustiger.

Ze vindt het fijn dat Jonas lief voor haar is.
En haar vasthoudt.
Nog steeds is ze bang en verdrietig.
Maar ze voelt nu ook iets anders.
Het geeft Lise een fijn gevoel vanbinnen
om dicht bij Jonas te zijn.

Even blijven Lise en Jonas zonder wat te zeggen
tegen elkaar aanstaan.
Dan mompelt Jonas: 'Ik moet nu bij David kijken.'
Hij doet een stapje naar achteren.
Aandachtig kijkt hij Lise aan.
'Gaat het?' vraagt hij.
Lise knikt.
'Bedankt...' zegt ze verlegen.
Jonas loopt weg om David te zoeken.
En Lise gaat naar huis.

De kaart

Op maandag is Hulya nog steeds niet op school.
Na de lessen zegt meneer De Wijk tegen Lise:
'Ik heb met Hulya's moeder gebeld.
Hulya's moeder zegt dat Hulya ziek is.
Hulya heeft griep.'
Lise schudt heftig met haar hoofd van nee.
'Hulya heeft geen griep!' roept ze.
'Het is veel te toevallig!
Hulya's ouders ontdekken Hulya's leugens.
En op dezelfde dag krijgt Hulya griep!'
Meneer De Wijk knikt langzaam.
'Het is een moeilijke situatie,' zegt hij.
'Ik heb zo meteen een afspraak met de schoolleiding
om te overleggen.'

's Middags fietst Lise naar Hulya's huis.
Op de stoep bij Hulya's huis zet Lise haar fiets neer.
Ze kijkt naar het huis.
Het huis maakt een gewone indruk.
Er is niets bijzonders te zien.
Hulya's raam zit aan de kant van de straat.
De gordijnen zijn open.
Zal ik een steentje gooien? denkt Lise.
Misschien is Hulya op haar kamer...?
Lise durft niet.
Stel je voor dat iemand van Hulya's familie het steentje
hoort.

Dan krijgt Hulya misschien nog meer problemen.
Lise haalt een enveloppe uit haar rugzak.
In de enveloppe zit een kaart.
Op de kaart staan twee meisjes uit Nepal.
Ze dragen vrolijke kleren en linten.
Lise weet dat Hulya dit een leuke kaart vindt.
Hulya kent de kaart van Lises spiegel.
Hulya heeft gezegd dat ze de kleuren heel mooi vindt.
Lise wil de kaart nu aan Hulya geven.
Ze wil Hulya laten weten dat ze aan haar denkt.
Lise heeft lang over de tekst nagedacht.
Toen heeft ze op de kaart geschreven:

Lieve Hulya,
Ik hoor dat je ziek bent.
Heel veel beterschap.
Ik denk aan je!
Sterkte en een knuffel,

xxx Lise

Lise loopt met de enveloppe in de hand naar Hulya's voordeur.
Ze is zenuwachtig.
Haar hart klopt snel.
Zal ik aanbellen? denkt Lise.
Of zal ik de kaart in de brievenbus doen?
Dan ziet Lise beweging in Hulya's woonkamer.
Een man loopt naar het raam.
Het is Kadir.
Hij heeft Lise gezien.
Hij kijkt haar vragend aan.
Lise steekt de enveloppe met de kaart in de lucht.
Haar hand trilt.

Kadir loopt naar de voordeur en doet open.
'Ja?' zegt hij.
'Ik, eh, h-heb een kaart voor Hulya,' stamelt Lise.
'Om haar beterschap te wensen.'
Kadir trekt zijn wenkbrauwen op.
'Hulya is ziek,' bromt hij.
'Ze moet op haar kamer blijven.'
Lise voelt tranen in haar ogen komen.
Kadir doet heel onaardig.
Onhandig haalt Lise de kaart uit de enveloppe.
Ze steekt haar hand met de kaart uit naar Kadir.
Kadir kijkt even naar de kaart.
'W-wil je de kaart aan Hulya geven?' vraagt Lise.
'Als het kan...
Ik wil niet lastig zijn...'
Kadirs gezicht staat iets vriendelijker nu.
'Oké,' mompelt hij.
En hij pakt de kaart van Lise aan.
'Ik zal de kaart aan Hulya geven.'
Dan doet Kadir de deur weer dicht.
Lise loopt terug naar haar fiets.

Een paar dagen later roept meneer De Wijk Lise na de les bij zich.
'Ga even zitten,' zegt hij.
En hij wijst op een stoel vlakbij zijn bureau.
Als Lise zit, begint meneer De Wijk te vertellen:
'Ik weet meer over Hulya.
Ik ben een paar keer bij Hulya's huis geweest.
Twee keer werd de deur niet opengedaan.
En ging ik weer naar huis.
Maar de derde keer opende Hulya's moeder de deur.
Ik mocht binnenkomen.
Ik heb lang met Hulya's familie gepraat.

Je hebt gelijk.
Hulya is niet ziek.
Hulya's ouders zijn erg geschrokken dat Hulya David in het geheim ontmoette.
Daarom mag Hulya van haar ouders niet meer naar school.'
Lise slaat een hand voor de mond.
'Niet meer naar school...' mompelt ze geschrokken.
'Arme Hulya....'
'Morgen ga ik weer met Hulya's ouders praten,' zegt meneer De Wijk.
'Een conrector van school zal ook bij het gesprek zijn.
We gaan bespreken of Hulya toch naar school kan.
Misschien kunnen we iets bedenken.'
'Ik hoop het,' zegt Lise.
'Hulya kan toch niet hele dagen thuisblijven!
Dat is afschuwelijk!'
Meneer De Wijk knikt.
'We moeten een oplossing vinden,' zegt hij.

Lef

In de dagen daarna wacht Lise gespannen af.
Op school praat ze veel met David en Jonas.
Ze vindt het fijn om bij de jongens te zijn.
Met de jongens kan ze praten over Hulya.
Lises klasgenootjes weten niets over Hulya's problemen.
Ze weten alleen dat Hulya ziek is.
Lise houdt Hulya's problemen geheim.
Ze wil niet dat er over Hulya wordt geroddeld.

Op een dag zijn Jonas en Lise in de pauze met z'n tweeën, want David is ziek.
Ze zitten op een rustig plekje in de hal.
'Het gaat niet goed met David,' zegt Jonas.
'David heeft veel verdriet om Hulya.
Hij moet Hulya van zijn ouders vergeten.
Vanwege alle problemen.
Maar David kan Hulya niet vergeten.
Hij vindt Hulya het leukste meisje dat hij kent.'
Een paar leerlingen uit Lises klas lopen langs.
'Hé, Lise!' schreeuwt Noraly.
'Jij en Jonas zijn steeds samen!
Hebben jullie soms verkering?'
Noraly lacht hard.
Ook de andere leerlingen lachen.
Lise krijgt een rood hoofd.
Ze durft Jonas niet aan te kijken.
Wat zal Jonas nu wel niet denken!

Tot haar verbazing hoort Lise Jonas rustig zeggen:
'Inderdaad, ik vind Lise heel leuk.
Ben je jaloers, of zo?'
Noraly's ogen worden groot.
'Eh... nee, nee hoor,' stamelt ze.
Ze lacht niet meer.
Ze kijkt gauw voor zich uit.
Het groepje leerlingen loopt weg.
Jonas slaat op de tafel met zijn vuisten.
'Ha!' lacht hij.
'Zag je hoe stom Noraly keek?'
'Ja,' knikt Lise.
Dan kijkt ze Jonas verlegen aan.
'Meen je het?' vraagt ze.
'Wat?' vraagt Jonas.
'Nou...' zegt Lise.
'Je zegt dat je me heel leuk vindt.
Is dat waar?'
Lise schrikt van haar lef.
Maar ze wil heel graag een antwoord op haar vraag.
Nu komt er een rode kleur op Jonas' wangen.
'Eh, ja,' antwoordt hij.
Hij slikt en zegt:
'Ja, ik vind je heel leuk.'
Lise voelt het kriebelen in haar buik.
'Ik jou ook!' zegt ze.
Jonas kijkt even naar de grond.
Dan haalt hij diep adem en zegt:
'Ik ben je steeds leuker gaan vinden de afgelopen tijd.
Als je ook wil, wil ik, eh, graag verkering met jou.'
Aarzelend kijkt hij Lise aan.
Lise aarzelt geen moment.
'Ik wil ook verkering met jou!' zegt ze.
Lise en Jonas kijken elkaar aan.

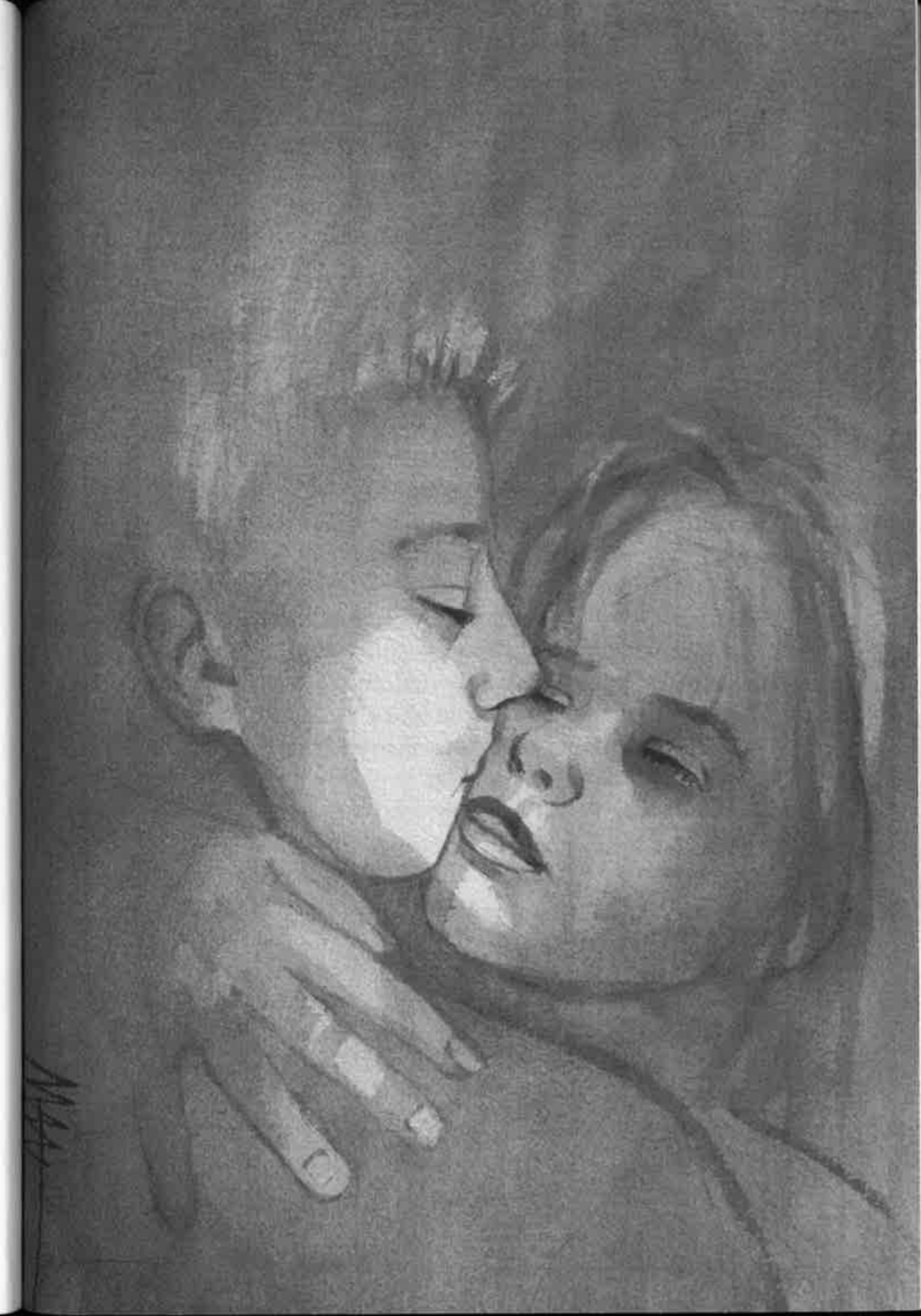

'Kom eens hier,' zegt Jonas.
En hij schuift dichter tegen Lise aan.
Met kloppend hart draait Lise zich naar Jonas toe.
Jonas brengt zijn hoofd vlakbij Lises hoofd.
Zacht geeft hij Lise een zoen op de mond.
Lise voelt allemaal schokjes door haar lichaam gaan.
Fijne schokjes.
Ze wil meer!
Maar Jonas schuift weer een stukje opzij.
'Ik wil graag met je uit,' zegt hij.
'Misschien komend weekend?
Als er geen slecht nieuws is over Hulya...'
Lise knikt.
Even was ze alles om zich heen vergeten.
Nu denkt ze weer aan Hulya.
'Ik hoop dat we gauw meer weten over Hulya,' zegt Lise.

De rest van de week is Lise blij en verdrietig tegelijk.
Blij om Jonas.
En verdrietig om Hulya.
Er is nog steeds geen nieuws over Hulya.
Het is gek om verkering met Jonas te hebben.
En Hulya niets te kunnen vertellen.

Weer op school

Als Lise maandag op school komt,
ziet ze opeens Hulya de school inlopen.
Blij wil Lise Hulya's naam roepen.
Maar ze doet het niet.
Want naast Hulya loopt Safa, haar oudste broer.
Safa kijkt boos om zich heen.
Hulya kijkt naar de grond.
Ze draagt saaie, kleurloze kleren.
Hulya en Safa lopen naar het lokaal Engels.
Lise gaat ook naar Engels toe.
Ze hoopt dat Safa gauw weggaat.
Ze wil dolgraag met Hulya praten.
Helaas blijft Safa in de deuropening wachten
tot de les begint.
Lise ploft op de plaats naast Hulya.
'Hoi,' zegt ze.
'Fijn dat je weer op school bent!'
Hulya kijkt Lise even aan.
'Hoi,' groet ze terug.
Dan staart ze naar haar tafel.
Lise schrikt van Hulya's gezicht.
Hulya ziet er bleek en mager uit.
Dan komt Mevrouw Bakker het lokaal binnen.
Safa gaat weg en de les begint.
Hulya luistert vol aandacht naar mevrouw Bakker.
Lise kan helemaal niet opletten.
Ze wil weten wat Hulya heeft meegemaakt.

Op een briefje schrijft ze:
'Hoe gaat het met je?'
Ze geeft het briefje aan Hulya.
Hulya schrijft terug:
'Gaat wel.'
'Wat is er allemaal gebeurd?' schrijft Lise op het briefje.
'Nu niet,' antwoordt Hulya.
Lise stopt het briefje weg.

Na Engels lopen Lise en Hulya naar het lokaal Nederlands.
'Heb je de hele tijd in huis gezeten?' vraagt Lise.
'Ja,' antwoordt Hulya.
'Op mijn kamer.'
'Was je vader erg boos?' vraagt Lise.
'Je was zo bang voor hem....'
Hulya bijt op haar lippen.
'Ja,' zegt ze kortaf.
Lise weet niet of ze nog meer vragen zal stellen.
Het lijkt alsof Hulya niet wil praten.
Voorzichtig vraagt Lise toch nog:
'Zijn er erge dingen gebeurd bij jou thuis?'
Hulya haalt haar schouders op en zegt:
'Gewoon... ik heb straf gekregen.'
Lise is verbaasd.
'Zo gewoon vind ik dat niet,' zegt ze.
'Je bent drie weken niet op school geweest!'
Hulya geeft geen antwoord.

Als ze bij het lokaal zijn, vraagt Lise:
'En David?
Wil je David nu niet meer zien?'
Even is er verdriet op Hulya's gezicht te zien.
Dan zegt ze: 'Ik wil geen contact meer met David.'

In de pauze lopen Lise en Hulya de aula in.
David is er ook.
Enthousiast komt hij naar Hulya toe.
Maar Hulya kijkt snel een andere kant op.
Ze draait zich om en gaat weg.
David blijft geschrokken staan.
'Wat...?' mompelt hij verbaasd.
Lise vertelt aan David wat Hulya heeft gezegd.
Jonas staat er ook bij.
Hij probeert David te helpen.
'Laat Hulya maar even,' zegt Jonas.
'Misschien heeft ze tijd nodig.
Tijd om over alles na te denken.'
Lise vindt dat Jonas verstandige dingen zegt.
Ze knikt naar Jonas.
Dan gaat ze op zoek naar Hulya.

Hulya zit op een bank in de hal.
Tot Lises verbazing zit Hulya bij een Turks meisje
uit een andere klas.
Het meisje heet Fatma.
Lise weet dat Hulya Fatma niet zo aardig vindt.
Lise gaat er ook bij zitten.
Ze probeert met Hulya en Fatma
over gewone dingen te praten.
Over school en over kleding.
Maar Hulya zegt niet veel terug.
Ook Fatma zegt weinig.
Lise voelt zich ongemakkelijk.
Als de pauze is afgelopen, is ze blij.
Misschien heeft Jonas gelijk, denkt Lise.
En heeft Hulya tijd nodig.

Thuis op haar kamer kijkt Lise in het tijdschrift Yes.

Lises moeder heeft haar het tijdschrift gegeven.
Er staat een verhaal in over een Turks meisje.
Lise leest het verhaal.
Net als Hulya is het Turkse meisje verliefd op een Nederlandse jongen.
Het meisje krijgt grote problemen.
Ze wordt door haar vader erg geslagen.
Ze vlucht naar een opvanghuis, een Blijf-van-mijn-lijfhuis.
Aan het eind van het verhaal ziet Lise telefoonnummers staan.
Nummers die een buitenlands meisje kan bellen voor hulp.
Ook staan er adressen in van websites.
Lise haalt het verhaal uit het tijdschrift.
Ze stopt het in haar agenda.
Voor Hulya, denkt ze.

Afstand

Er gaan twee weken voorbij.
Hulya wordt elke dag door haar vader of broers naar school gebracht.
En ook weer opgehaald.
Ze mag met niemand afspreken.
Hulya is stil en teruggetrokken op school.
In de pauze zit ze vaak bij Fatma,
of bij andere Turkse meisjes.
De vrolijke Hulya van vroeger lijkt verdwenen.
Lise mist het contact dat ze vroeger met Hulya had.
Lise voelt afstand.
Ook al is Hulya weer op school.
Het lijkt alsof ze ver weg is.

Dan op een middag heeft Lise even weer echt contact met Hulya.
Aan het eind van een Engelse les stoppen Lise en Hulya hun spullen in hun tas.
Opeens ziet Lise haar kaart in Hulya's agenda.
'Hé!' zegt Lise.
'Mijn kaart!'
Ze wijst naar de kaart.
De kaart zit met twee paperclips vast aan Hulya's agenda.
Hulya glimlacht.
'Dankjewel voor de mooie kaart,' zegt ze.
'Het heeft me erg geholpen.
Toen ik het heel moeilijk had...'

'Was je straf zwaar?' vraagt Lise.
Hulya knikt.
Ze blijft even stil zitten.
'Ja,' zegt ze zacht.
'Mijn vader heeft me geslagen.
En daarna twee weken op mijn kamer opgesloten.
Niemand mocht tegen me praten.'
'O, wat erg!' zegt Lise.
Ze raakt Hulya's arm aan.
Maar Hulya duwt Lises hand weg.
Hulya doet haar agenda in haar rugzak.
'Mijn vader heeft gelijk,' zegt ze.
'Het was slecht van mij om met David om te gaan.
Gelukkig geeft mijn familie me nog een kans.
Er zijn Turkse meisjes die naar Turkije worden gestuurd!
Voor een strengere opvoeding.
Mijn vader wou me ook naar familie in Turkije sturen.
Maar Kadir heeft met mijn vader gepraat.
En meneer De Wijk.
Zij hebben ervoor gezorgd dat ik nog een kans krijg.'
Lise denkt even na.
Ze doet haar rugzak dicht en zegt dan:
'Ik ben blij dat je weer op school bent.
Maar ik vind het rot voor je wat je hebt meegemaakt.
Echt heel rot.
Ik vind het niet eerlijk dat je zo streng bent gestraft.'
Hulya knippert met haar ogen.
Er glinsteren tranen in haar ogen.
Ze zegt niets meer.
De meiden staan op en lopen naar de volgende les.

Aan het eind van de middag gaat Lise
samen met haar vader naar Hulya's huis.
Lise heeft een bos rode tulpen bij zich.

Er hangt een kaartje aan de tulpen.
Op het kaartje staat:

'Sorry dat ik heb gelogen.'

Hulya's moeder doet de deur open.
Ze kijkt verbaasd.
'Ik kom deze bloemen brengen,' zegt Lise verlegen.
'Het spijt me van alle leugens.'
'Eh, ja...' zegt Hulya's moeder.
Ze lijkt niet goed te weten wat ze moet zeggen.
Dan neemt ze de bloemen van Lise aan.
'Dankjewel,' knikt ze.
En ze doet de deur weer dicht.

Twijfel

In de daarop volgende weken praat Hulya weer meer
tegen Lise.
Maar ze kijkt nooit blij.
Lise gaat een paar keer uit met Jonas.
Ze leren elkaar steeds beter kennen.
En elke keer zoenen ze.
Lise vertelt Hulya weinig over Jonas.
Ze vindt het niet eerlijk.
Zij mag van haar ouders uitgaan met Jonas.
En Hulya mag van haar ouders niet eens met David praten!

Op een morgen komen Jonas en David in de fietsenstalling
naar Lise toe.
David houdt zijn rugzak in een hand.
'Ik heb een brief geschreven,' zegt David.
'Aan Hulya.
Ze wil niet meer met mij praten.
Maar er zijn een paar dingen die ik haar wil zeggen.
Daarom wil ik je vragen...
Wil jij mijn brief aan Hulya geven?'
Lise knikt. 'Ja, hoor.'
Een beetje onhandig haalt David de brief uit zijn rugzak.
En geeft hem aan Lise.

In de grote pauze zegt Lise tegen Hulya:
'Kom je even bij me zitten.
Ik wil je iets geven.'

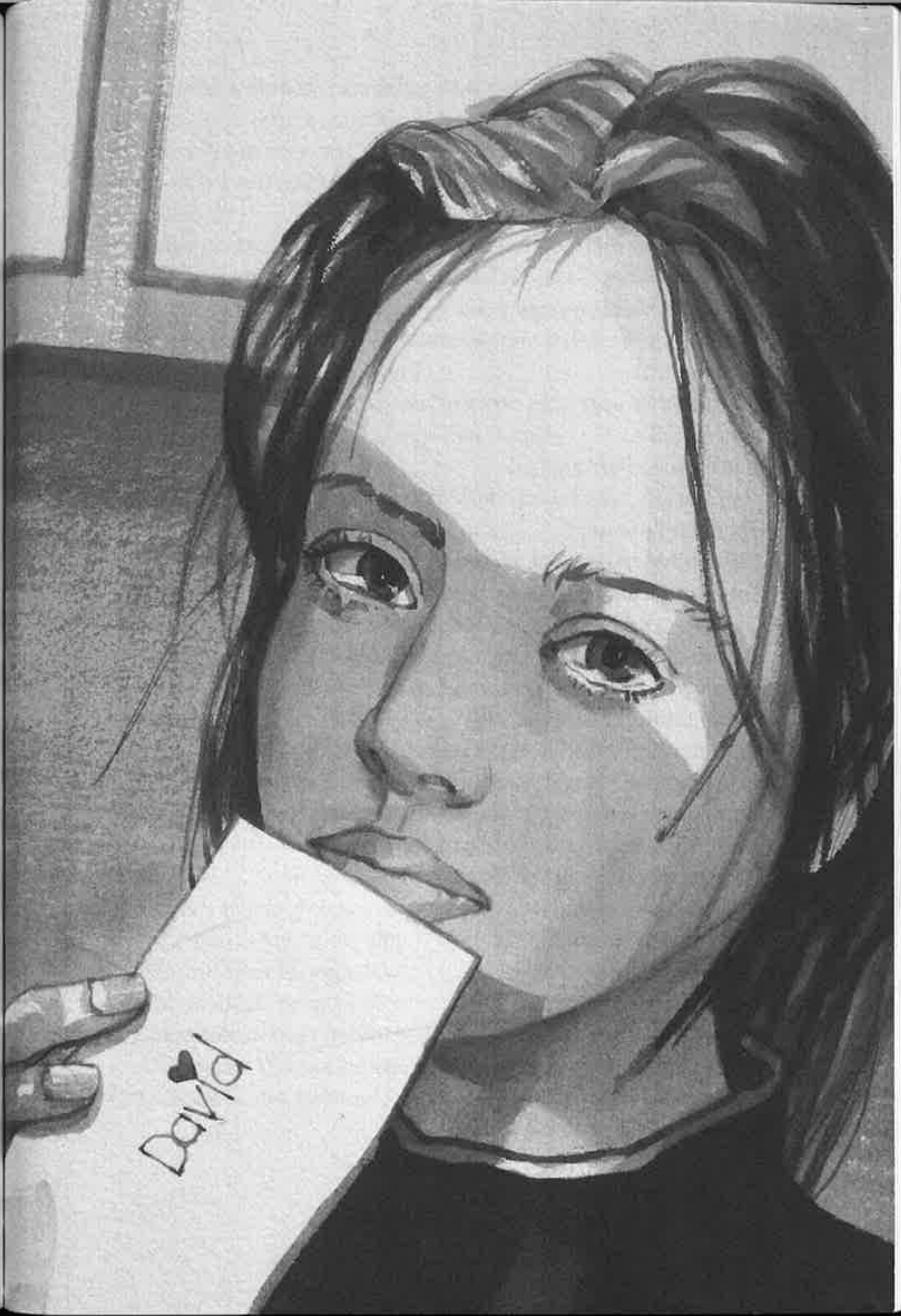

Lise en Hulya gaan op een rustig plekje in de aula zitten.
Lise geeft de brief aan Hulya.
'Van David,' zegt ze.
Hulya kijkt geschrokken.
Ze blijft stil zitten met de brief in haar hand.
Dan haalt ze diep adem en begint te lezen.
Lise is benieuwd naar Hulya's reactie.
Ze kijkt naar Hulya's gezicht.
Opeens ziet ze een traan over Hulya's wang rollen.
En nog een.
'Gaat het?' vraagt Lise.
Hulya knikt.
'David is zo lief,' zegt ze.
'Hij schrijft... dat hij mij heel bijzonder vindt.
En dat hij me mist.
Hij... wilde maar... dat we allebei 20 jaar waren.
En konden doen... wat we zelf wilden.'
Er rollen nog meer tranen over Hulya's wangen.
Ze drukt de brief tegen zich aan en zegt:
'Ik dacht... David is vast boos op mij.
Hij vindt mij nu stom.
Zo'n lieve brief had ik niet verwacht.'
Lise kijkt Hulya onderzoekend aan.
'Ben je nog steeds verliefd op David?' vraagt ze.
'Ja,' antwoordt Hulya.
'Ik vind het heel erg om David niet meer te zien!'
'Misschien kun je...' begint Lise.
Ze schudt haar hoofd.
'Nee, ik weet het niet.
Het is jouw beslissing.'
Hulya veegt met een hand een paar tranen van haar wangen.
'Is het mijn beslissing?' vraagt ze verdrietig.
'Ik weet het niet.
Ik wil David héél graag zien.

Maar ik hou ook van mijn familie!
Ik wil mijn familie niet kwijt!
Dus moet ik doen wat zij zeggen.
En, ik wil zelf ook een goede moslim zijn.
Alleen...'
Hulya zucht diep en zegt dan zacht:
'Weet je... de laatste tijd twijfel ik soms.
Nederlandse meisjes mogen gewoon met jongens omgaan.
Ze mogen zelf kiezen van hun ouders.
Waarom mag ik niet kiezen?
Waarom is het fout om David te zien?
Waarom mag jij gelukkig zijn met Jonas?
En ik niet met David?
Soms word ik boos.
Dan wil ik weglopen.
Maar waar moet ik heen?
Hoe moet ik leven zonder mijn familie?'
Ze slaat haar armen om zich heen.
Ze ziet er bang en eenzaam uit.
Lise legt een hand op Hulya's arm.
'Ik heb misschien iets voor je,' zegt ze aarzelend.
En ze pakt haar agenda.
Ze haalt het verhaal over het Turkse meisje uit haar agenda.
'Dit verhaal vond ik in een tijdschrift,' zegt ze.
'Het gaat over een Turks meisje met een Nederlands vriendje.
Er staan ook telefoonnummers in,
die je kan bellen voor raad.
En adressen van websites.'
Hulya bekijkt het artikel.
Ze begint te lezen.
'Allochtone Vrouwentelefoon...' mompelt ze.
'Goh, nooit van gehoord.'

De bel gaat.
De pauze is afgelopen.
De meiden staan op
Hulya zwaait met het artikel.
'Mag ik het verhaal lenen?' vraagt ze.
'Ik wil graag verder lezen.'
'Hou maar,' antwoordt Lise.
'Eh...' zegt Hulya nadenkend.
'Ik moet het verhaal goed verstoppen.
Mijn familie mag het verhaal niet zien.'
Hulya pakt haar wiskundeboek.
Ze legt het verhaal in het boek.
Ook de brief van David stopt ze in het boek.
'Mijn familie kijkt nooit in mijn schoolboeken,' zegt ze.
Hulya doet haar tas dicht en komt bij Lise staan.
Ze steekt haar arm door de arm van Lise.
Zo lopen ze naar de les.

Iets beter

Een week later zitten Lise en Hulya in een tussenuur
in de aula.
Ze drinken allebei een glas cola.
'Ik heb een paar keer op school achter de computer gezeten,'
vertelt Hulya.
'In het verhaal over het Turkse meisje worden websites
genoemd.
Ik heb op de sites gekeken.'
'En, hoe zijn de websites?' vraagt Lise.
'Interessant!' antwoordt Hulya.
'Het is goed om te lezen hoe andere buitenlandse meisjes
met hun problemen omgaan.
En ook de telefoonnummers vind ik fijn om te weten.
Als het thuis té erg wordt, weet ik nu wie ik kan bellen.'
Hulya is even stil en zegt dan:
'Het gaat iets beter thuis.
Ik heb gisteren lang met mijn moeder gepraat.
Ik heb tegen mijn moeder gezegd dat ik me aan de regels
van de islam zal houden.
Maar dan wil ik wel weer met vriendinnen kunnen
afspreken.'
'Tjonge, goed van je!' zegt Lise.
Hulya knikt verlegen.
'Mijn moeder reageerde best goed.
Ze snapt een beetje hoe ik me voel.
Ze is met mijn vader gaan praten.
Vanmorgen bij het ontbijt zei mijn moeder dat jij weer bij

ons thuis mag komen.
Mijn moeder was blij met jouw excuses van een paar weken geleden.
Ze vindt je aardig.'
Hulya neemt een slok van haar cola en zegt dan:
'We kunnen dus weer afspreken.'
Lise steekt haar duimen omhoog.
'Leuk!
Ik heb spullen gekocht om zelf sieraden te maken.
Mooie kralen en zo.
Lijkt het je iets om samen sieraden te maken?'
'Ja, gaaf!' antwoordt Hulya.
'Morgen?'
Lise knikt.

Hulya buigt zich voorover naar haar tas.
Ze haalt een enveloppe uit een zijvakje.
'Ik heb David een brief teruggeschreven,' zegt ze.
'Wil jij de brief aan David geven?'
'Geen probleem,' knikt Lise.
'Ik schrijf dat ik blij ben met Davids woorden,' zegt Hulya.
'Maar hij en ik kunnen elkaar niet meer ontmoeten...'
Ze bijt op haar lippen.
Ze kijkt verdrietig.
Ze zucht een keer.
Dan gaat ze recht op haar stoel zitten en zegt:
'Ik schrijf ook nog dat ik hoop dat over een paar jaar alles anders is.
Als ik ouder ben, hoop ik mijn eigen keuzes te kunnen maken.'

Handige websites

Onder www.teletrust.nl vind je de Allochtone VrouwenTelefoon en de Kindertelefoon.

De Allochtone Vrouwen Telefoon is er voor een vertrouwelijk gesprek met iemand die jouw cultuur begrijpt. Het telefoongesprek kan gaan over grote, maar ook over kleine zorgen. Aan de telefoon zitten Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Nederlandse vrouwen.
tel.: 070 3622629

www.vereniging.jip.org

www.amnesty.nl

www.opgelijkevoet.nl